

Casa Corpului Didactic Neamț
Anul XI Nr. 2/
Martie 2013

ȘCOALA

MODERNĂ

Calitate

Competitivitate

Distincție

Casa

Corpului

Didactic Neamț

Publicație pentru dezvoltare profesională și managerială în educație

Management educațional	1. <u>Orientări actuale în managementul calității educației</u>
Metodologii instructiv-educative	2. <u>Introducerea instruirii asistate de calculator</u>
	3. <u>Despre predarea integrată a limbii române</u>
	4. <u>Metode interactive de învățare în predarea chimiei</u>
	5. <u>Forme și strategii ale învățării colaborative</u>
	6. <u>Mozaicul II, metodă activă de învățare a limbii și literaturii române</u>
Parteneriate și proiecte	7. <u>Magia sărbătorilor</u>
	8. <u>Drumul printre cărți</u>
	9. <u>Locul mentorului în sistemul românesc de inducție a profesorului debutant</u>
	10. <u>Parteneriatul Design Your Future în țara lui Cervantes</u>
	11. <u>Cursuri de limba franceză și engleză în Portugalia, în cadrul proiectului GRUNDTVIG NEW E-LEARNING PLATFORM FOR ADULT EDUCATION</u>
	12. <u>Alhambra-descoperirea arhitecturii islamice în Spania</u>
Școala, cultura, tradiție	13. <u>Biblioteca vie</u>
	14. <u>Consiliul școlar al elevilor – organizație democratică</u>
	15. <u>Calitatea educației</u>
Sprijin, suport și asistență educațională și psihologică	16. <u>Educația familială contemporană – conflicte și posibilități de rezolvare</u>
	17. <u>Programul de formare continuă „Consilierea și orientarea în carieră a tinerilor”</u>
Consultații metodice	18. <u>Educație on-line. E-learning</u>
	19. <u>Proiectul didactic din perspectivă acțională</u>
	20. <u>Geneza contrabasului</u>
	21. <u>Drept la copilărie...</u>

ORIENTĂRI ACTUALE ÎN MANAGEMENTUL CALITĂȚII EDUCAȚIEI

PROFESOR MIRELA CONSTANTINESCU
COLEGIUL TEHNIC „DANUBIANA”, ROMAN

Calitatea în educație este:

- valoarea pe care indivizii, comunitățile și societatea o acordă produselor și serviciilor educaționale
- definită, în primul rând, de clienții/beneficiarii serviciilor educaționale
- construită pe valori împărtășite
- în permanență evoluție și transformare
- definită prin negociere între școală și comunitate și asumată în parteneriat
- asigurată printr-un sistem explicit de principii, criterii, standarde și indicatori.

Calitatea, respectiv managementul calității au devenit unele dintre cele mai discutate concepte din domeniul educațional. Calitatea educației este produsă, generată, asigurată la nivelul relației educaționale fundamentale, cea dintre profesor și elev, dar ea este constatată la nivelul beneficiarilor de educație.

Managementul calității constă, concret, în crearea unor sisteme și proceduri - prin care calitatea este asigurată - deci creată, generată la nivelul întregii instituții școlare. El este o parte integrantă și inseparabilă a funcționării și dezvoltării unității școlare, având ca funcție principală orientarea acesteia în direcția creșterii calității educației oferită membrilor comunității și comunității în ansamblul ei. Ca urmare, creșterea calității trebuie să fie urmărită de toți oamenii școlii și în toate activitățile desfășurate.

Asigurarea calității educației este parte integrantă a managementului unui sistem de calitate și presupune procese

planificate, sistematice necesare asigurării unui grad adecvat de încredere că, oferta educațională satisface cerințele de calitate specificate în standardele prestabilite. Ea este centrată preponderent pe rezultatele învățării, exprimate în termeni de cunoștințe, competențe, valori și atitudini care se obțin prin parcurgerea și finalizarea unui nivel de învățământ sau program de studiu.

Sistemul de management și de asigurare a calității arată zonele în care calitatea lasă de dorit (de exemplu: dotarea cu echipamente, pregătirea profesorilor, asigurarea accesului la educație pentru grupurile dezavantajate etc.). Toate aceste zone susceptibile de îmbunătățiri, se pot constitui în ținte strategice pentru dezvoltarea ulterioară a școlii.

Astfel, asigurarea și îmbunătățirea calității depind în mod hotărâtor de un alt proces desfășurat la nivelul unității școlare, anume cel de dezvoltare instituțională. Acest proces de explicitare, de conștientizare și de asumare se realizează la nivelul tuturor elementelor proiectului: misiune, diagnoză, ținte și abordări strategice, planuri operaționale, acțiuni și procese efective. Astfel, evaluarea calității devine parte integrantă a ciclului de proiectare a dezvoltării instituționale. Proiectul de dezvoltare instituțională împreună cu planurile anuale asociate determină anumite schimbări în școală și comunitate. Aceste schimbări, evaluate, ne arată modul în care crește calitatea educației oferite, dar și ariile în care este necesară o mai mare dezvoltare.

Tot ceea ce facem, trebuie să fie bine făcut de prima dată și de fiecare dată! (Philip Crosby)

Creșterea calității educației trebuie să devină, în mod explicit, baza întregului proces de proiectare/planificare realizat la nivelul școlii, iar ciclul dezvoltării unității școlare trebuie considerat ca un ciclu al calității. Creșterea calității raportată la misiunea școlii înseamnă: progres în manifestarea valorilor fundamentale ale școlii; progres în realizarea viziunii comune asupra educației, împărtășită de membrii unei comunități educaționale; un răspuns mai bun la nevoile exprimate de membrii comunității, de clienții școlii. Este deci, important ca analiza nevoilor educaționale să fie făcută din perspectiva calității, în care clienții/beneficiarii de servicii educaționale sunt cei care ar trebui să definească, în mod explicit, calitatea. Țintele/scopurile strategice ale dezvoltării unității școlare trebuie legate, în mod direct și explicit de creșterea calității. Ca urmare, este firesc ca la baza strategiei să se afle ceea ce școala respectivă are mai valoros - deci opțiunile fundamentale privind calitatea. Importantă este tocmai explicitatea acestei legături: strategia trebuie fundamentată în mod explicit pe modul în care este înțeleasă calitatea la nivel național și local, inclusiv principiile asumate ale calității care devin principii strategice ale dezvoltării instituționale. La acest nivel începe, de fapt, managementul calității: țintele și opțiunile strategice trebuie definite urmând procedurile stabilite.

Planurile operaționale/de implementare și acțiunile concrete prevăzute trebuie concepute, realizate și evaluate din perspectiva

contribuției acestora la creșterea calității educației oferite de unitatea școlară respectivă. Acest lucru nu înseamnă, nicidecum, proceduri birocratice suplimentare ci, doar conștiința faptului că orice se întâmplă în școală are o influență - în bine sau în rău - asupra calității educației oferite. Sistemele și procedurile de asigurare a calității nu reprezintă ceva în plus, și nu sunt "paralele" față de cele care asigură funcționarea și dezvoltarea unității școlare ci, sunt parte integrantă a acestora. Mai mult decât atât: în momentul în care, în mod conștient și deliberat, funcționarea școlii și dezvoltarea instituțională sunt ambele puse sub semnul calității (adică răspund la întrebarea "ce trebuie să facem pentru a crește calitatea educației pe care o oferim"), sistemele și procedurile de funcționare și de dezvoltare devin ele însele sisteme și proceduri de asigurare a calității.

Asigurarea calității nu se rezumă doar la intervenții la nivelul metodelor și instrumentelor de lucru utilizate în predare, în conducerea școlii sau în relațiile cu comunitatea. Adevărata schimbare trebuie produsă mai ales la nivelul mentalităților, al normelor, al valorilor, al reprezentărilor, al credințelor și al modurilor de gândire dominante în fiecare unitate școlară. Ca urmare, pentru a ne atinge obiectivele, trebuie să dezvoltăm o cultură organizațională care să faciliteze asumarea calității ca o prioritate absolută la nivelul sistemului școlar, dar și al fiecărei unități școlare în parte.

Această asumare generează efecte sesizabile, influențând și chiar orientând tot ceea ce se întâmplă în școală:

- toate persoanele care lucrează în școală - de la director până la ultimul elev de clasa a IX-a nou intrat în școală;
- toate activitățile realizate - ore de clasă, practica profesională, activități extra-curriculare, alte activități cu elevii, cu părinții și cu cadrele didactice (inclusiv cele de formare continuă a cadrelor

didactice);

- toate documentele curriculare și manageriale produse - de la proiectul școlii până la planurile de lecție și/sau ale unităților de învățare;
- toate produsele realizate - de la materialul didactic conceput pentru orele de clasă până la materialele vizuale expuse pe pereții claselor și ai școlii sau realizate în atelierele-școală.

În al doilea rând, sistemul de evaluare a calității trebuie să fie suficient de fin pentru a oferi date solide, de încredere privind amploarea schimbărilor realizate: dacă acestea sunt numai de suprafață, realizate din conformism sau prin imitație sau dacă, dimpotrivă, schimbările sunt profunde, afectând cu adevărat și durabil cultura organizațională și întreaga activitate din școală.

În fine, durabilitatea sistemelor și procedurilor de asigurare a calității depinde de capacitatea școlii de a învăța din propria experiență, de a se dezvolta, de a aplica instrumentele dezvoltate, dar și de a inova. Toate acestea au ca procedură esențială autoevaluarea. Ca urmare, dezvoltarea unor instrumente de autoevaluare, realizate în comun și asumate la nivel cultural și nu numai formal, constituie o cale esențială de asigurare a calității educației.

Întregul sistem de management și de asigurare evoluează împreună, influențându-se reciproc, cu nevoile și interesele beneficiarilor. Managementul calității la nivelul unității școlare nu presupune, întotdeauna, activități noi ci, de cele mai multe ori, sistematizarea progresului în asigurarea calității, sprijinirea celor implicați și stimularea îmbunătățirii calității, prin autoevaluare și utilizarea tuturor resurselor disponibile. Un beneficiar educat și care participă efectiv la managementul calității va cere servicii educaționale de calitate care, la rândul lor, îl vor determina pe beneficiar să fie și mai exigent și mai implicat în managementul calității. Se asigură astfel evoluția comună și reciproc potențată a celor doi poli ai calității:

oferanții de servicii educaționale și beneficiarii acestora.

Importantă este consecvența/continuitatea în construirea unui Sistem de Management al Calității, pentru o formare profesională de calitate, pentru continuarea tradiției școlii. Pentru clienți este important să își păstreze încrederea că vor găsi în unitatea școlară servicii educaționale de calitate care să le satisfacă cerințele, iar optimizarea managementului și asigurării calității este necesară pentru creșterea eficienței și competitivității.

Calitatea începe cu noi, nu există undeva în afara noastră, nu alții sunt responsabili. O „școală bună” este cea care:

- adaugă valoare: elevii știu, pot, vor mai mult decât știau, puteau, vroiau la începutul ciclului sau programului educațional, prin raportare la obiectivele și standardele curriculare
- creează valoare: elevii sunt mai buni din punct de vedere uman, mai integrați social și profesional pentru că știu, pot/vor și altceva decât este cuprins în programe sau planuri de învățământ.

Sintetizând, o „școală de calitate” este cea în care se învață ceva, elevii obținând cunoștințe și deprinderi, abilități și atitudini, dar și rezultate care țin de împlinirea personală, inclusiv plăcerea de a învăța și de a veni la școală.

Sursă bibliografică:

- Materiale informative A.R.A.C.I.P.

<cuprins>

INTRODUCEREA INSTRUIRII ASISTATE DE CALCULATOR

ÎNVĂȚĂTOARE, FEDELEȘ IOANA
LICEUL TEORETIC „MIHAIL SADOVEANU”, BORCA

Mileniul în care am pășit este dominat de noile tehnologii multimedia, care facilitează într-un mod uimitor comunicarea între oameni.

Calculatorul și Internetul sunt considerate a fi unele dintre cele mai reprezentative instrumente tehnologice realizate în epoca modernă, cele mai mari speranțe de viitor legându-se de folosirea lor în cele mai variate domenii ale vieții și activității omului.

Fluxul bogat și variat de informații reflectând complexitatea lumii în care trăim se revarsă permanent și asupra copiilor. Nu este de mirare că, de ceva vreme, învățământul românesc a venit în întâmpinarea dorinței elevilor de a ști să utilizeze computerul. Această preocupare a dus la nevoia de a regândi mijloacele educației în contextul unei societăți bazate pe beneficiul informației și al informatizării și pentru stimularea unor demersuri interactive care să conducă la o mai mare eficiență a învățării școlare și la plasarea elevului în centrul actului educațional.

Calculatorul este un instrument de organizare a mediului de instruire, dirijat de către profesor sau realizat prin autoinstruire. Rămâne însă un mijloc de învățământ, de un tip mai complex, care asistă instruirea – autoinstruirea, de unde combinarea sa cu alte mijloace, metode, forme de organizare a activității, ca elemente ale strategiei didactice.

Utilizarea lui la întâmplare, fără obiectiv precis sau numai pentru obiective simple ale învățării, nu la momentul și în locul potrivit, combinația metodică poate duce la rezultate nesatisfăcătoare.

În raport cu problemele instruirii, calculatorul simplu (sau în

sistem multimedia) poate fi eficient în mai multe situații:

a) în activitățile, secvențele de predare – învățare în clasă;

b) în activitatea independentă, autoinstruire;

c) în activitatea de orientare școlară și profesională.

În activitățile de predare – învățare în clasă, calculatorul poate fi folosit: pentru vizualizarea informațiilor, prin succesiunea imaginilor, afișarea de scheme, planuri, prin grafica interactivă, prezentarea de modele, imagini dinamice; pentru transmiterea și antrenarea în rezolvarea problemelor, sarcinilor de descoperire, de verificare a unor ipoteze; pentru alternarea formelor de activitate în lecție – frontală, independentă individuală sau în grup; pentru rezolvarea anumitor secvențe din lecție, în anumite condiții stabilite pentru activizarea elevilor; ca tablă electronică pentru derularea de imagini vizuale variate, simple sau în combinație – desene, diagrame, scheme, texte subliniate, scrierea variată; pentru stimularea de modele funcționale, procese, situații, acțiuni; pentru sprijinirea înțelegerii, desfășurării unor experimente (organizare, simulare, analiza, prelucrarea rezultatelor); ca mijloc pentru prezentarea, manevrarea informațiilor variate stocate, prelucrate, după criterii stabilite în predare – învățare; pentru alternarea cu metodele tradiționale, la lecția clasică, fie prin combinare, fie ca **procedeu de activizare**; pentru oferirea de informații suplimentare, fie altele în completare, fie aceleași pentru aprofundare, prin detalieri; pentru evidențierea căilor de corelare a cunoștințelor, de descoperire de noi relații între cunoștințe vechi și noi; ca mijloc de individualizare în clasa tradițională, prin introducerea în

diferite secvențe a unor sarcini, softuri diferențiate, prin modul de prezentare a programului, prin alegerea momentului acțiunii în învățare, prin secvențe de mărimi diferite, prin sarcini de evaluare continuă, prin îndrumările date; pentru prezentarea, antrenarea în variate jocuri didactice și rezolvarea lor, fie independent, fie în grup, fie sub îndrumare; în activități de sistematizare, recapitulare pentru reactualizarea cunoștințelor, dar mai ales pentru prelucrarea lor pe criterii date, combinarea, sistematizarea, alcătuirea de scheme etc.; în predare, după obiectivele stabilite, calculatorul mai poate fi integrat pentru recunoașterea și aplicarea de algoritmi în rezolvarea de probleme, în alcătuirea unei structuri de rezolvare, în verificarea unor ipostaze, în utilizarea unor modele analogice pentru învățarea prin simulare, pentru efectuarea de exerciții aplicative în diferite situații practice sau exerciții repetitive în formarea unor deprinderi, sau exerciții de stimulare a creativității, prin tehnici specifice de creativitate; în evaluările proiectate (inițială, continuă, sumativă), calculatorul verifică, realizează evidența rezultatelor, le interpretează cantitativ pe obiective și tipuri de probe, stochează bănci de itemi de diferite categorii, realizează corectarea automată a răspunsurilor, verifică întreruperile în învățare sau în darea răspunsurilor, oferă apoi răspunsurile corecte sau soluții ajutoare pe tipuri de greșeli identificate sau soluții de dezvoltare. Astfel se formează și deprinderi, atitudini corecte: de identificare și alegere corectă, de apreciere critică a unei soluții, de comparare a unor soluții, de corectare a lor, de revedere a informațiilor necesare în variate formule de precizare, toate acestea în diferite etape ale învățării.

În activitățile de predare – învățare – evaluare, IAC poate fi raportată fie la un sistem de lecții, corespunzător unei teme (capitol) sau la o lecție, în anumite secvențe posibil de programat în soft specific, ca procedeu de activizare, înțelegere, aplicare, sinteză, evaluare.

Atunci, integrarea IAC în lecție depinde de scopurile și obiectivele operaționale alese, de stilul de lucru al cadrului didactic, de mărimea grupului de elevi, de interesul și atmosfera din clasă, de calitățile programelor, de nivelul elevilor.

În activitățile frontale sau de muncă independentă, calculatorul poate prelua anumite sarcini ale învățătorului: prezentarea unor informații, dirijarea învățării prin tehnicile de programare, întărirea prin repetare, exerciții suplimentare, demonstrarea de modele variate, realizarea de analize comparative, simularea de experiențe, procese, acțiuni, cazuri, situații, evaluarea și corectarea răspunsurilor etc.

Însă și modalitatea de întocmire, prezentare, integrare a softurilor variate trebuie să trezească interesul elevilor, să-i solicite în cunoașterea și formularea soluțiilor, să fie interactive, să corespundă posibilității de dialog cu elevul, să permită și răspunsuri exacte, nu numai date exacte, algoritmi, să-l stimuleze prin subprogramele de sprijin sau de sugerare a creativității.

Prin posibilitatea implicării în realizarea obiectivelor din domeniul cognitiv, regăsim calculatorul utilizabil în toate tipurile de lecții, în toate etapele ei, în variate combinații metodice, strategice.

Eficiența calculatorului în procesul didactic este dată de capacitatea acestuia de a furniza rapid și fără eroare un volum mare de cunoștințe, ca și de posibilitatea de a individualiza învățarea. Calculatorul este cel care se adaptează la ritmul individual al elevului, îi furnizează soluții ajutătoare în funcție de natura greșelilor, asigurând prin aceasta succesul majorității elevilor.

Dotarea cu calculatoare a tuturor școlilor, în cadrul informatizării

învățământului preuniversitar permite vizualizări ale realității studiate: „iconic”, „grafic”, „audio-vizual”, oferă posibilități de simulare și demonstrare foarte atractive pentru elevi, iar „realitatea virtuală” în spațiu tridimensional poate favoriza, în perspectivă, „prelucrarea”, „sistemizarea” și „stocarea informațiilor”.

Mai nou, CD – urile și DVD – urile care stochează imagini sunt foarte atractive pentru elevi, pentru că permit să se combine imagini video, textul și imagini grafice. Este un suport de memorie practic de neegalat.

Cu pătrunderea IAC în clasă, se operează, puțin câte puțin, schimbări semnificative în practicile pedagogice, se reînnoiesc modurile de predare și de învățare, se schimbă strategiile de lucru cu elevii, se modifică rolul învățătorului.

Sintagma „*software educațional*” este din ce în ce mai uzitată. Faptul în sine este îmbucurător și se datorează apetenței tot mai mari a elevilor și cadrelor didactice față de instruirea asistată de calculator. Dacă până acum doar calculatorul era văzut ca o necesitate în școală, accentul este transferat în prezent către *instruirea asistată de calculator*. Ca orice sintagmă folosită în exces, și aceasta tinde să își piardă din semnificație și să devină un loc comun, un clișeu golit de conținut.

Pentru un dezvoltator de software educațional, sintagma amintită reprezintă promisiunea pe care o face utilizatorilor produselor sale. Este o promisiune făcută copiilor, indiferent de vârstă, că au posibilitatea să învețe altfel, într-un cadru mai atractiv, care să îi implice, să îi distreze și să le fie util în egală măsură.

Este totodată o promisiune făcută părinților că aplicațiile se ridică la nivelul așteptărilor pe care aceștia le au și că pot aduce beneficiile educaționale pe care le promet. Este o promisiune făcută cadrelor didactice că produsele respective generează valoare educațională reală, că vin în întâmpinarea eforturilor pe care acestea le depun zilnic la clasă.

Problematica expusă anterior este cu atât mai evidentă în cazul produselor destinate ciclului primar. Granița dintre desen animat și aplicație educațională, dintre un simplu joc și un exercițiu cu valoare didactică pare să se estompeze.

Acestea sunt premisele de la care a plecat proiectul eduCreativ – să continue seria aplicațiilor educaționale valoroase realizate de către AltFactor, în colaborare cu SIVCO România cu o suită de produse educaționale multimedia de excepție destinată ciclului primar.

Prin exercițiu, prin joc, descoperind mereu lucruri noi, cei mici deprind pe rând secretele fiecărei discipline. Marele premiu îl reprezintă tocmai rezultatele școlare mai bune, acesta fiind obiectivul final al fiecăreia dintre cele trei aventuri.

Povestea și personajele sale năstrușnice, grafica plină de viață și culoare nu fac decât să pună în valoare scopul educațional. Jocul se supune didacticii pentru ca la finalul aplicației cei mici să fi învățat jucându-se, în loc să se fi jucat de-a învățatul. Fiecare lecție devine o poveste captivantă și plină de învățăminte, iar locul temutei lucrări de control este luat de încercările prin care eroii eduCreativ cântăresc cunoștințele celor mici.

Rezultatul nu poate fi decât în beneficiul celor mici. Astfel, informația poate fi prezentată sub o formă atractivă și mai ales interactivă, o formă care să îi determine pe cei mici să se implice în derularea lecției, să devină cu sau fără voia lui, parte din proces. Mai ușor decât în cazul unui manual, lecția devine interesantă și depășește cadrul unei etape obligatorii care trebuie parcursă de către elev.

Învățarea prin descoperire determină acest rezultat. Informația se revelează ca parte a unui întreg proces, fie că este vorba de un joc educațional sau de o animație tridimensională. Elevul trece din etapă în etapă și descoperă date noi odată cu fiecare dintre acestea.

Astfel, atul eduCreativ cu cea mai mare greutate rămâne valoarea didactica reala. Produsul

este destinat învățării, iar cadrul narativ, cel grafic sau aplicațiile propuse nu sunt decât instrumente care servesc acest scop. Proiectarea aplicațiilor pornește de la obiective educaționale precise, identificând metodele didactice cele mai potrivite pentru a le atinge și transformându-le, cu ajutorul multimedia, în aventuri captivante și jocuri didactice atractive. Din prisma proiectării materialului educațional, au fost alese acele metode care și-au dovedit eficiența în practică și care pot da cele mai bune rezultate. Latura teoretică devine o poveste, iar fiecare concept nou prezentat este pretextul unei noi aventuri. Metoda de prezentare rămâne însă una didactică, „poveștile”

cu rol expozitiv fiind mereu urmate de aplicații de tip test, încercări din poveste, menite fie să fixeze informația, fie să evalueze nivelul de cunoștințe.

Latura didactică este pusă în valoare de grafică. Aceasta dă atractivitate și creionează „universul” micului cursant. Grafica a fost aleasă astfel încât să atragă și, în același timp, să servească obiectivelor educaționale. Grafica oferă reprezentări adecvate ale conceptelor teoretice, însă, mai mult decât atât, conduce utilizatorul într-un cadru pitoresc, propunând personaje și decoruri fermecătoare în care elevul învață și se joacă.

Calculatorul este utilizat nu pentru a prelua activitatea de predare a învățătorului, ci pentru a veni în sprijinul predării, ajutându-l să-și îndeplinească în condiții mai bune funcția sa didactică fundamentală.

BIBLIOGRAFIE:

Husac Melexina – *Școlarul mic și calculatorul în învățământul primar. Revistă dedicată cadrelor didactice*, nr.1 – 3/2006, Ed. Miniped, București, 2006.

Moldoveanu Mihaela, Oproiu Gabriela Carmen – *Repere didactice și metodice în predarea disciplinelor tehnice*, Ed. Printech, București, 2003.

<cuprins>

DESPRE PREDAREA INTEGRATĂ A LIMBII ROMÂNE

PROFESOR PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR, IOAN VÂTCĂ ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CAROL I”, ROMAN

Predarea limbii române în ciclul primar urmărește înțelegerea de către elevi a bogăției limbii române și folosirea ei corectă în relațiile cu oamenii. Cu cât elevii stăpânesc mai bine limba română cu atât își vor însuși mai ușor cunoștințele din domeniul umanist și științific.

Scopul studierii limbii române în perioada școlarității obligatorii este acela de a forma un tânăr cu o cultură literară și comunicațională de bază capabil să înțeleagă lumea din jurul său, să comunice și să interrelaționeze cu semenii, exprimându-și gânduri, sentimente, opinii și stări, să iubească frumosul din natură și cel creat de om, să folosească în mod creativ propriile capacități pentru rezolvarea unor probleme concrete apărute în viața de zi cu zi.

Noul curriculum propune o schimbare importantă la nivelul studierii limbii române în ciclul primar. În locul compartimentării între domenii arbitrar stabilite -

citire, lectură și comunicare - se propune un nou model, cel comunicativ-funcțional, model ce presupune dezvoltarea integrată a capacităților de receptare orală, de exprimare orală, respectiv de receptare a mesajului scris și de exprimare scrisă.

Deși organizarea lecțiilor speciale de citire și scriere, în clasa I, țin de tradiția învățământului românesc, cred în momentul actual predarea integrată este o necesitate, ea ducând la realizarea individualizării demersului didactic, astfel încât să existe soluții pentru nevoile de școlarizare impuse de diferențele de vârstă, de dezvoltarea psihologică și emoțională a elevilor.

Astfel, la o pagină din abecedar cu imagine, coloane de cuvinte și text, în predarea integrată a citirii și scrierii se va proceda, după cum urmează:

Lecția I, care în structura tradițională este destinată exclusiv

citirii, poate fi desfășurată după următoarele etape:

- 1) alegerea propoziției din comunicare;
- 2) împărțirea propoziției în cuvinte;
- 3) separarea cuvântului ce conține sunetul nou;
- 4) despărțirea cuvântului în silabe;
- 5) identificarea sunetului nou în cadrul silabei;
- 6) izolarea sunetului nou;
- 7) prezentarea literei de tipar;
- 8) recunoașterea literei din diverse materiale;
- 9) desenarea literei de tipar;
- 10) intuirea literei de mână;
- 11) scrierea model a literei de mână;
- 13) scrierea în caiet a literei de mână;
- 14) citirea coloanelor de cuvinte;
- 15) scrierea cuvintelor;
- 16) alte exerciții de scriere și citire.

Lecția a II-a, care în structură tradițională este destinată exclusiv scrierii, poate fi desfășurată după următoarele etape:

- 1) reactualizarea cunoștințelor din ora anterioară;
- 2) citirea textului nou (model, individual, frontal);
- 3) activizarea vocabularului;
- 4) scrierea propozițiilor;
- 5) exerciții de dictare, copiere, transcriere, creație;
- 6) citirea unor materiale auxiliare;
- 7) jocuri didactice.

Avantajele predării integrate a limbii române în clasa I sunt:

în schema orară poate fi alocat un număr impar de ore;
se înlătură monotonia și plictiseala, elevii fiind puși să citească și să scrie în aceeași oră;
se alternează eficient activitatea directă cu activitatea independentă;
se relaxează ritmul de lucru;
se realizează individualizarea demersului didactic.

Predarea integrată a limbii și literaturii române trebuie continuată și în clasele următoare cu accent pe următoarele aspecte dominante: definirea domeniilor disciplinei în termeni de capacități (receptarea mesajului oral, receptarea mesajului scris, exprimarea orală și scrisă); centrarea obiectivelor operaționale pe formarea de capacități; accentuarea exprimării orale față de cea scrisă în primele clase; încurajarea creativității și libertății de exprimare a copilului; adaptarea conținuturilor la nivelul de dezvoltare al copilului și la interesele acestuia; adaptarea limbii române la realitățile comunicării cotidiene; promovarea unor strategii și proceduri de rezolvare de probleme, de explorare și de investigare; motivarea elevilor pentru studiu individual; folosirea evaluării și autoevaluării ca modalități de creștere a randamentului școlar.

Pentru realizarea acestor deziderate trebuie să punem accentul pe metodele active, participative, pe crearea de situații prin care elevii să participe intens la procesul învățării. Se va accentua latura formativă, pentru a forma abilități corespunzătoare vârstei și capacități de a opera cu cunoștințe.

Dacă în structura tradițională a unei lecții de predare a unui text literar în prima oră se insistă pe exercițiile de citire și de activizare a vocabularului în predarea integrată se va vor accentua aspectele următoare: citirea model a textului nou; identificarea elementelor de bază ale textului (autor, titlu, personaje); exerciții de citire cu accent pe calitățile acesteia; sesizarea cuvintelor și expresiilor noi și introducerea lor în vocabularul activ; analiza semnelor de punctuație; identificarea ortogramelor și explicarea lor; recunoașterea unor părți de vorbire învățate și analiza acestora.

Ora a doua de predare a unui text literar va avea etapele: exerciții variate de citire; delimitarea fragmentelor; formularea ideilor principale și alcătuirea planului de idei; povestirea orală și scrisă după planul de idei; exerciții de comunicare și de construcție a comunicării .

Prin predarea integrată a limbii române la casele a III-a și a IV-a se realizează o reactualizare permanentă a noțiunilor învățate și se pune accentul pe formarea capacităților specifice pentru ciclul primar, combinându-se capacitățile de citire-lectură cu cele de comunicare și cu elementele de construcție a comunicării.

Activitățile pentru învățare trebuie selectate astfel încât acestea să fie de tip productiv, să ofere o motivație pentru învățare, să aibă sens pentru copil, să nu fie consumatoare de timp și rezultatele să fie profunde. Învățătorul are libertatea de a le utiliza selectiv în funcție de particularitățile grupului de elevi cu care se lucrează . În predarea integrată a limbii române se folosesc exerciții de comunicare orală și scrisă, pentru ca elevii să învețe să-și formuleze corect ideile, să scrie ortografic, să elaboreze un plan de idei, o scrisoare, o cerere, o descriere, să povestească un text citit sau ascultat, să prezinte o întâmplare, dar în același timp se pregătesc și pentru o muncă

intelectuală independentă, formându-le deprinderi de a folosi cartea, dicționarul, auxiliarele, trezindu-le interesul pentru cultura națională și universală. Un rol important în acest mod de abordare a predării îl are cooperarea, care încurajează învățarea, pentru că elevii au nevoie de sprijin, au nevoie să fie susținuți și încurajați în eforturile pe care le depun pentru a se adapta noilor sarcini școlare. Cooperarea creează o atmosferă reală de învățare, stimulează participarea și descurajează atitudinile de respingere față de școală, de teamă de eșec, încurajează comunicarea și socializarea, stimulează încrederea în forțele proprii.

În urma folosirii predării integrate a limbii și literaturii române pot să afirm că aceasta și-a dovedit pe deplin eficiența la nivel cognitiv, prin dezvoltarea unor abilități de comunicare și argumentare în cadrul grupului, la care se adaugă dezvoltarea gândirii logice, critice și independente, cât și la nivel atitudinal, prin stimularea încrederii în sine a participanților, dezvoltarea abilităților de relaționare în cadrul grupului, contribuind la formarea răspunderii individuale și de colective.

Dacă la începutul aplicării noilor programe itemii testelor semnificative erau realizați în medie de 65-70% din elevi, treptat acest procent de realizare a ajuns la 80-85%, generând o creștere semnificativă a randamentului școlar și demonstrând valoarea acestui nou mod de abordare a predării limbii române.

Important este să dăm un nou aspect orelor de limba și literatura română, într-un nou model, cel comunicativ-funcțional. Chiar dacă acest mod de abordare, predarea integrată, nu-l putem folosi în toate tipurile de lecții și mă refer la cele de predare-învățare în care predăm un text nou sau un element de construcție a comunicării, în lecțiile de sistematizare, de consolidare, de recapitulare este o necesitate impusă de noua programă să

utilizăm această metodă eficientă de predarea a limbii și literaturii române.

Treptat, prin experiență se ajunge ca foarte ușor să îmbinăm elementele de citit cu cele de comunicare și de construcție a comunicării pentru că limba română nu poate fi privită pe bucățele ci, ca un tot unitar, care urmărește în final dezvoltarea capacităților de

receptare a mesajului oral și scris, dezvoltarea exprimării orale și scrise.

BIBLIOGRAFIE:

1. *** Ghidul programului de informare / formare a institutorilor / învățătorilor, Curriculum pentru clasele I și a II-a, București, 2003;

2. *** Programe școlare pentru clasa a III-a, aprobate prin ordinul ministrului nr. 5198 / 1.11.2004;

3. *** Programe școlare pentru clasa a IV-a, aprobate prin ordinul ministrului nr. 3919 / 20.04.2005.
<cuprins>

METODE INTERACTIVE DE ÎNVĂȚARE ÎN PREDAREA CHIMIEI

PROFESOR, RODICA BOACĂ
COLEGIUL TEHNIC PIATRA NEAMȚ

Motto: "Nimic nu se învață, decât învățând..." (John Amos Comenius)

INTRODUCERE

Interdisciplinaritatea presupune o învățare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup.

Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune operatorie, deci, pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității. „Activ” este copilul care depune efort de reflecție personală, interioară și abstractă, care întreprinde o acțiune mentală de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor, de elaborare a noilor cunoștințe. „Activismul exterior” vine deci să servească drept suport material „activismului interior”, psihic, mental, să devină un purtător al acestuia.

Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele

promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. Interactivitatea presupune atât cooperarea – definită drept “forma motivațională a afirmării de sine, incluzând activitatea de avansare proprie, în care individul rivalizează cu ceilalți pentru dobândirea unei situații sociale sau a superiorității” – cât și competiția care este o “activitate orientată social, în cadrul căreia individul colaborează cu ceilalți pentru atingerea unui țel comun”.

1. METODA ACVARIULUI (FISHBOWL)

„Formele organizate de instrucție își aduc în mod diferențiat aportul în dezvoltarea potențialului creator al individului în funcție de conținutul activității, de tipurile de metode utilizate, de pregătirea și gradul de angajare al cadrelor didactice participante la acțiunile educative.”

Dincolo de **accentul informațional al școlii**, aspectul formativ și motivațional al acesteia se

poate regăsi și prin metodele de interacțiune. Trebuie subliniat că unul dintre obiectivele importante ale **sistemului de învățământ** este acela de a pregăti individul pentru viață, pentru cerințele situate **dincolo de școală**. Permanent apar noi procedee și tehnici, zonele de intersecție dintre metodele existente fiind acoperite cu metode de sine stătătoare.

Abordarea funcțional-acțională a metodelor, presupune parcurgerea drumului dintre **metodele active** spre cele **interactive**. De altfel nu există **metode „active” și metode „pasive”**, toate metodele posedând deopotrivă un grad de pasivism și unul de activism; acesta din urmă variază de la metodă la metodă sau, câteodată, de la un mod de aplicare/utilizare la altul al aceiași metode.

În **cadrul învățării active**, se pun bazele unor comportamente, de altfel observabile: comportamente ce denotă participarea (**elevul** e activ, răspunde la întrebări, ia parte la activități); gândirea creativă (elevul are propriile sale sugestii, propune noi interpretări); învățarea aplicată (elevul devine capabil să aplice o strategie de învățare într-o anumită instanță de

învățare); **construirea cunoștințelor** (în loc să fie pasiv, elevul îndeplinește sarcini care îl vor conduce la înțelegere).

Metoda acvariului se află între cele mai puțin teoretizate sistematic și mai rar aplicate în școala noastră până în prezent. Numele provine din modul de dispunere a participanților în spațiul destinat dezbaterii, în două cercuri concentrice, cel din interior fiind asemănat cu un acvariu. Această metodă urmărește mai bine decât metoda focus-grup gradul de interacțiune și influențare reciprocă dintre membrii grupului.

Folosirea acestei metode ,, asigură un mediu dinamic și permisiv de exprimare a unui spectru larg de idei, opinii, soluții, argumente și contraargumente, atitudinale și afective”. Elevii implicați sunt puși prin alternanță, într-o dublă ipoteză: atât aceea de participanți activi la dezbateri, cât și de observatori ai interacțiunilor care au loc.

Cadrul didactic în această metodă poate avea următoarele roluri: observator, participant, consultant, suporter, arbitru, ghid, reporter, supraveghetor.

Întotdeauna curiozitatea a fost o motivație pentru procesul de învățare și a stat la baza acțiunii didactice. Metodele bazate pe observarea fenomenelor duc la aflarea de răspunsuri la diverse întrebări, la reflecție și analiză și chiar la producerea de idei care de care mai variate.

Maria Priles menționa următoarele avantaje ale tehnicii fishbowl: se emit idei substanțiale, argumentate și puncte de vedere relevante, participarea este activă, contribuțiile fiind bazate pe ascultarea activă și pe încurajarea celorlalți de a-și exprima ideile, folosirea tuturor formelor de limbaj (verbal, mimică, gestual).

2. METODA FOCUS – GRUP

Dezvoltată de Paul Lazarsfeld și Robert Merton, renumiți sociologi și cercetători la Universitatea Columbia S.U.A, la începutul anilor '40, secolul

trecut, această metodă reprezintă în esență o discuție focalizată pe o anumită tematică delimitată, în scopul obținerii unor date aprofundate, dar mai ales al modificării ideilor, atitudinilor și opiniilor exprimate de către participanți. Discuția nu se restrânge la o singură sarcină de lucru, ci la parcurgerea unei succesiuni, până la epuizarea întregii teme, avute în vedere.

În discuție sunt incluse mai multe grupuri constituite în cadrul clasei. Eventual: grupuri „ pasionale” sau „ inerte” în manifestarea lor. Scontându-se pe interacțiunea dintre aceștia, pe dinamizarea lor, se poate ajunge la echilibrarea sau la structurarea altor grupuri. Așa, de exemplu, se pornește de la afirmarea unei opinii de grup, pentru a ajunge la modificarea totală a părerilor, în finalul discuției. Cu precizarea că preocuparea este îndreptată aici nu în direcția obținerii consensului, ci în mod deliberat a contrariului.

Desfășurarea activității se face în conformitate cu o planificare ce include:

- stabilirea scopului
- o tipologie a întrebărilor de utilizat, care trebuie să aibă calitatea de a părea spontane (chiar dacă sunt îndelung gândite)
- corelate strâns cu gradul de cunoaștere al participanților.

Revenind la tipurile de întrebări, acestea pot fi:

- de cercetare;
- de aprofundare sau direcționare de probleme;
- pregătitoare și de redicționare;
- de depersonalizare, afective, anonime.

În desfășurarea ei, metoda focus-grup poate să parcurgă următoarele etape:

1. Profesorul anunță subiectul activității și sarcina de lucru cu secvențele (sarcinile) ei succesive
2. Fiecare microgrup își desfășoară activitatea independent, dicută liber asupra fiecărei sarcini. Prin interacțiunile intragrup se ajunge la epuizarea subiectului și formularea unei concluzii. În cazul în care grupul este prea inert și ajunge prea repede la

consens, intervine elevul oponent care caută să dinamizeze discuția bazându-se pe contraargumente.

3. Al doilea grup preia concluziile primului grup și dezvoltă același subiect, folosindu-se de noi informații. Concluziile celui de al doilea grup sunt preluate mai departe de cel de al treilea grup, care dezvoltă, în felul lui, același subiect. Procesul continua în același mod cu restul grupurilor incluse în activitate.
4. Treptat, discuțiile se apropie de un consens la nivelul majorității grupurilor. În această fază se pot realiza schimbări de membri care au disponibilități pentru aceleși idei, opinii, soluții.
5. Dacă există grupuri „deviante” sau mai puțin implicate, profesorul redeschide subiectul în plen. De această dată, desfășurarea dezbaterii are loc cu lideri de opinie aflați în opoziție, la care se asociază membrii diferitelor grupe care au puncte de vedere comune. Apoi se urmărește „dinamizarea” și echilibrarea „grupurilor-problemă” până la finalizarea subiectului avut în vedere.
6. În final, profesorul prezintă comparativ diagrama interacțiunilor atât de diferite, eventual din startul activităților intragrup cu diagrama interacțiunilor și influențelor reciproce realizate în urma exercițiului focus-grup, în care grupurile participante, de acum integrate, depind direct unele de altele.

Avantaje:

- apropie participanții de lucru într-un grup natural;
- dezvoltă plăcerea pentru discuții;
- dezvoltă o manieră neînhibitoare de lucru;
- impune un climat pozitiv de discuție;
- introduce o maniera pozitivă de focalizare pe o sarcină;
- dezvoltă strategii naturale de ocolire sau diminuare a

divagațiilor și fenomenelor de perturbare a comunicării.

3. ÎNVĂȚAREA ELECTRONICĂ (E-LEARNING)

Precizări conceptuale

În general, teleeducația este un termen care descrie flexibilitatea cursurilor și utilizarea tehnologiei observației și comunicațiilor în procesul educațional și a fost proiectat pentru a veni în întâmpinarea cerințelor individuale atât ale cursantului, cât și ale profesorilor care nu mai sunt legați de un orar anume. Faptul că studenții și profesorii nu se mai întâlnesc față în față conduce la apariția unei serii de particularități ale acestei noi forme de învățământ. În contextul dezvoltărilor rapide din domeniul TIC și al transformărilor socio-economice, sistemul educațional se schimbă prin oferirea de noi oportunități educationale.

Multe instituții de învățământ răspund provocării prin dezvoltarea unor programe de învățământ la distanță. Învățământul la distanță are

loc atunci când profesorul și studenții sunt separați geografic, iar tehnologia, sprijinită de cele mai multe ori de învățământul tradițional, este folosită pentru acoperirea unor nevoi educaționale.

E-learning este un termen generic care desemnează o învățare prin intermediul mijloacelor electronice. Mai precis, descrie învățarea realizată cu ajutorul calculatorului (al Instruirii Asistate de Calculator) conectat la Internet, ceea ce oferă elevilor, studenților și cursanților un nou prilej de a învăța aproape oricând și oriunde. Învățarea electronică se referă la întreaga gamă de posibilități de utilizare a calculatorului în domeniul învățării umane, posibilități care cresc foarte mult odată cu conectarea acestuia la Internet. Am putea spune că învățarea electronică este o sinteză care rezultă din utilizarea electronică împreună (combinată) a IAC cu instruirea prin Internet.

Termenul de e-learning mai este cunoscut și sub numele de învățământ electronic, învățământ online, educație on-line, învățământ la distanță, învățământ pe web etc.

Important este că învățarea electronică este o experiență care duce la înțelegere și stăpânirea de noi cunoștințe și îndemnări, întocmai omologului său tradițional – experiența învățării în sala de clasă.

BIBLIOGRAFIE

1. Asubel, D; Robison, FI.- *Învățarea în școală: O introducere în psihologia pedagogică*, Editura București, 1981.
2. Cerghit, I. - *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006
3. Ciobanu, Mariana -*Didactica științelor biologice*, Editura Didactică și pedagogică, R.A., 2008
4. Pânișoară, Ion-Ovidiu (2008) – *Comunicarea eficientă*, Editura Polirom, Iași
5. Cojocariu, Venera; Damian, Iulia (2008) – *Fundamentele pedagogiei. Texte în contexte*, Editura V. I. Integral, București
6. Oprea Crenguța-Lăcrămioara - *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*, Editura Universității București, 2003

<cuprins>

FORME ȘI STRATEGII ALE ÎNVĂȚĂRII COLABORATIVE

PROFESOR PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR, CARAIMAN IONELA-LAURA GRĂDINIȚA ȘCOLII GIMNAZIALE „CARMEN SYLVA”, HORIA

Școala nu reprezintă doar o instituție unde copiii și tinerii vin să primească informații, ci un loc unde trebuie să învețe toți cei care lucrează. Cu ceva timp în urmă, cadrul didactic era considerat principala sursă de informații pentru o anumită disciplină. Datorită democratizării accesului la cunoștințe,

acest rol se reduce, el devenind un organizator, o călăuză a învățării, oferind învățăcelilor, în locul tradiționalei transmiteri a cunoștințelor, veritabile experiențe de învățare.

Învățarea prin colaborare este o metodă prin care copiii lucrează împreună, uneori în perechi, alteleori în

grupuri mici, pentru a rezolva una și aceeași problemă, pentru a explora o temă nouă sau a lansa idei noi, combinații noi sau chiar inovații autentice.

Termenul de *învățare prin colaborare* este folosit adesea ca sinonim al *învățării prin cooperare*. Sfera de cuprindere este mult mai

largă, *învățarea prin colaborare integrând învățarea prin cooperare*. Colaborarea este o formă de relații între elevi, ce constă în soluționarea unor probleme de interes comun, în care fiecare contribuie activ și efectiv; *cooperarea* este o formă de învățare, de studiu, de acțiune reciprocă, interpersonală, cu durată variabilă care rezultă din influențările reciproce ale celor implicați. Colaborarea se axează pe relațiile implicate de sarcini, iar *cooperarea* pe procesul de realizare a sarcinilor.

Deși *învățarea* este eminentă o activitate proprie, ținând de efortul individual depus în înțelegerea și conștientizarea semnificațiilor științei, nu este mai puțin adevărat că relațiile interpersonale, de grup, sunt un factor indispensabil apariției și construirii învățării personale și colective. Învățarea în grup exersează capacitatea de decizie și de inițiativă, dă o notă mai personală muncii, dar și o complementaritate mai mare

aptitudinilor și talentelor, ceea ce asigură o participare mai vie, mai activă, susținută de foarte multe elemente de emulație, de stimulare reciprocă, de cooperare fructuoasă.

Strategia didactică este modalitatea eficientă prin care cadrul didactic îi ajută pe copii să-și dezvolte capacitățile intelectuale, priceperile, deprinderile, aptitudinile, sentimentele, emoțiile, ajungând astfel la cunoaștere, la dezvoltarea armonioasă a propriei personalități, după cum definește Crenguța Lăcrămioara Oprea strategia, ca fiind „*un ansamblu complex și circular de metode, tehnici, mijloace de învățământ și forme de organizare a activității pe baza cărora profesorul elaborează un plan de lucru în vederea realizării eficiente a învățării*”, în lucrarea sa „*Strategii didactice interactive*” (E. D. P., București, 2008, p. 26).

În continuare, voi prezenta câteva strategii ale învățării

colaborative care au fost utilizate în cadrul activităților pe care le-am organizat. Metodele de învățare activă care sunt prezentate în această secțiune a materialului contribuie la dezvoltarea gândirii critice, la realizarea coeziunii de grup și de valorificare a potențialului individual și pot fi utilizate într-una sau mai multe din fazele lecției.

1. PARTENERUL DE SPRIJIN:

Este o modalitate de învățare prin care un copil cu dificultăți în învățare este sprijinit de alt coleg, denumit în acest caz partener.

În evaluarea inițială, în evaluarea continuă, dar și în observarea permanentă a comportamentelor se depistează copii care prezintă dificultăți în învățare. Se întocmește un tabel în care se consemnează numele copiilor și dificultățile întâmpinate de aceștia.

Numele și prenumele elevului	Dificultăți privind								
	Ascultare	Memorie	Povestire	Scriere	Coordonare oculo-motorie	Înțelegere	Relaționare spațio-temporală	Atenție	Limbaj
A. V.	X		X	X			X		

Se stabilesc apoi *partenerii de sprijin*, după care se proiectează activități recuperatorii. Nu trebuie să neglijăm familiarizarea cu partenerul de sprijin.

Exemplu:

Tema: *Cine termină primul?*

Sarcina didactică: *Construiți, din toate bețișoarele date, un avion.*

Se dă semnalul de începere a jocului, iar pentru copiii care întâmpină dificultăți se solicită ajutorul partenerului de sprijin. Se concluzionează că acei copii care au ajutat sunt partenerii de sprijin ai educatoarei. Se procedează în acest mod și la lte activități, până ce dificultatea se diminuează sau dispăre.

2. CUBUL:

Această strategie urmărește un algoritm ce vizează descrierea, comparația, asocierea, analiza, aplicarea, argumentarea. Se

formează grupuri de 4 sau 5 copii, fiecare copil din grup interpretând un în funcție de sarcina îndeplinită. Grupul este format pe principiul respectării sau exersării inteligențelor multiple.

În anumite tipuri de activități, ca de exemplu observarea, se rezolvă sarcinile în ordinea etapelor de la 1 la 6, iar în altele ordinea este aleatorie, prin rostogolirea cubului.

Exemplu:

Tema: *Animale domestice - câinele*

Sarcini didactice care se găsesc pe fețele cubului:

1. **DESCRIE** câinele.
2. **COMPARĂ** câinele cu pisica.
3. **ASOCIAZĂ** câinele cu alte animale cu care se aseamănă.
4. **ANALIZEAZĂ** rase de câini întâlnite sau observate în imagini.

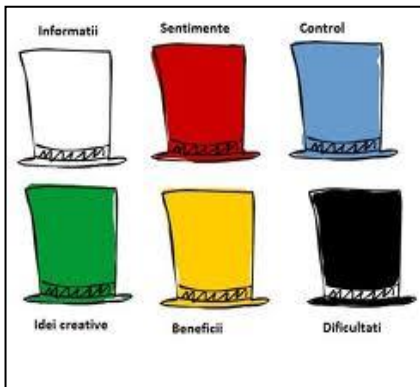
5. **APLICĂ** unele informații despre câine pentru a explica relația lui cu omul.

ARGUMENTEAZĂ pro sau contra afirmația: câinele este prietenul omului.

Copiii rezolvă sarcina într-un timp dat, prezintă pe rând răspunsul formulat, iar toți copiii din grup analizează răspunsul și fac comentarii care conduc la selectarea sau reformularea răspunsului corect, prin combinarea ideilor individuale.

3. PĂLĂRIILE GÂNDITOARE

Este o tehnică interactivă de stimulare a creativității, având la bază interpretarea de roluri prin care copiii își exprimă liber gândirea, în acord cu semnificația culorii pălăriețelor.

Varianta 1:

Se formează grupe de câte 6 copii, se împart pălăriețele gânditoare colorate, se prezintă de către educatoare o situație cât mai concis formulată spre a fi înțeleasă de copii. Copiii dezbate situația, ținând cont de culoarea pălăriei care definește rolul.

Varianta 2:

Se formează șase grupuri a câte doi copii, fiecărui grup fiindu-i atribuită o pălărie. În acest caz, cei

doi copii vor găsi soluții, se vor consulta, vor interpreta același rol, completându-se.

Pălăria albă	– deține informații despre tema pusă în discuție, face conexiuni – informează
Pălăria albastră	– este liderul, conduce activitatea, este responsabilă cu controlul discuțiilor, extrage concluzii – clarifică/alege soluția corectă
Pălăria roșie	– își exprimă emoțiile, sentimentele, supărarea, nu se justifică – spune ce simte
Pălăria neagră	– este criticul, prezintă posibile riscuri, pericole, exprimă doar judecăți negative – identifica greșelile
Pălăria verde	– oferă soluții alternative, idei noi, caută alternative – generează idei noi
Pălăria galbenă	– este creatorul, simbolul gândirii pozitive și constructive, explorează optimist posibilitățile, creează finalul – efortul aduce beneficii

Exemplu:

Tema: *Scufița Roșie – povestirea copiilor*

Pălăria albă	– deține informații despre tema pusă în discuție, face conexiuni – informează
Pălăria albastră	– este liderul, conduce activitatea, este responsabilă cu controlul discuțiilor, extrage concluzii – clarifică/alege soluția corectă
Pălăria roșie	– își exprimă emoțiile, sentimentele, supărarea, nu se justifică – spune ce simte
Pălăria neagră	– este criticul, prezintă posibile riscuri, pericole, exprimă doar judecăți negative – identifica greșelile
Pălăria verde	– oferă soluții alternative, idei noi, caută alternative – generează idei noi
Pălăria galbenă	– este creatorul, simbolul gândirii pozitive și constructive, explorează optimist posibilitățile, creează finalul – efortul aduce beneficii

Folosind, în activitatea cu preșcolarii diverse forme și strategii ale învățării colaborative, am ajuns la următoarea concluzie: rezultatele învățării sunt mai bune atunci când învățarea se desfășoară prin colaborare.

Ca urmare a acestei experiențe, ca rezultate ale învățării prin colaborare pot enumera:

- ✓ performanțe superioare și capacități de reținere sporită
- ✓ raționamente de ordin superior mai frecvente, înțelegere mai profundă și gândire critică

- ✓ concentrare mai bună asupra învățării și reducerea comportamentului perturbator
- ✓ motivație sporită pentru performanță și motivație intrinsecă pentru învățare
- ✓ capacitate sporită de a vedea o situație și din perspectiva celuilalt
- ✓ relații mai bune, mai tolerante cu colegii, indiferent de etnie, sex, capacitate intelectuală, clasă socială sau condiție fizică
- ✓ stare de confort psihologic, capacitate de adaptare
- ✓ încredere în sine bazată pe acceptarea de sine

atitudine pozitivă față de studiu și școală.

BIBLIOGRAFIE:

- *Strategii didactice interactive bazate pe învățarea prin colaborare, aplicații practice pentru învățământul preșcolar*, Dumitrache, G., Editura Sf. Ierarh Nicolae, București, 2011;
- *Metode interactive de grup – ghid metodic – 60 metode și 200 aplicații practice pentru învățământul preșcolar*, Breben, S., Gongea, E., Raiu, G., Fulga, M., Editura ARVES, București, 2009;

- *Laborator metodic pentru domeniul experiențial limbă și comunicare*, Ona, N., Petrescu, C., Ștefănescu, M, Editura DIANA, Pitești, 2012;
- *Strategii didactice interactive*, Oprea, C.- L., Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008;
- *Curriculum pentru învățământul preșcolar*, 2008; <cuprins>

MOZAICUL II, METODĂ ACTIVĂ DE ÎNVĂȚARE A LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE

PROFESOR PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR, IOAN VÂTCĂ ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CAROL I”, ROMAN

Lumea în care trăim este în continuă mișcare și transformare datorită noilor idei și tehnologii care apar la intervale foarte scurte de timp. Ne îndreptăm spre o societate deschisă cu tendințe de globalizare a economiei, fenomene pe care omul trebuie să le înțeleagă, să observe modificările care au loc în mediul înconjurător, să-și însușească și în același timp să creeze cunoștințe noi. Aceste transformări cer școlii să utilizeze forme variate de învățare și să dezvolte gândirea critică.

Stim că în învățământul clasic, predarea era considerată activitate principală, unde totul era centrat pe activitatea profesorului, lăsând elevul să se adapteze predării, concepția nouă, modernă inversează ordinea lucrurilor. Elevul este reconsiderat, el se implică activ, constructiv și responsabil în procesul învățării. Predarea nu mai vizează acum transmiterea de cunoștințe, ci punerea elevului în situația de a învăța.

Învățarea prin cooperare răspunde noilor probleme ale societății moderne. Elevul își construiește propriile cunoștințe în interacțiune cu mediul școlar și extradidactic. Cunoștințele sunt un produs al interacțiunii în procesul învățării, elevul dobândind independență în învățare prin cooperare și căpătând competențe de a lucra în echipă, de a fi tolerant, de a negocia conflictele și de a fi respectuos.

Cu mult succes am aplicat la clasă tehnici ce țin de învățarea prin cooperare, dar mai ales metoda **mozaicului**, care constă în împărțirea clasei în subgrupe în care se realizează învățarea prin colaborare, sub coordonarea învățătorului. Specificul acestei metode este statutul de expert pe care îl primește fiecare elev.

Participarea elevilor la realizarea acestor tehnici de învățare are efecte pozitive pe mai multe planuri: învățătorul dobândește confirmarea aprecierilor sale din partea elevilor referitoare la rezultatele constatate; elevul exercită rolul de subiect al acțiunii pedagogice, de participant la propria sa formare, atât în activitatea de învățare, cât și în cea de evaluare a progreselor înregistrate; ajută pe elevi să aprecieze rezultatele obținute și să înțeleagă eforturile necesare pentru atingerea obiectivelor stabilite; cultivă motivația lăuntrică față de învățatură și atitudinea pozitivă, responsabilă, față de propria activitate; devine disponibilitate vizavi de învățare, fiind privită ca un proces de autoreglare care contribuie la accelerarea învățării; dezvoltă o atitudine critică față de sine, ajutând elevul să-și dea seama singur de limitele sale, de progrese, de poziția pe care se situează în raport cu colegii săi; contribuie la ameliorarea performanțelor proprii, a progresului în general.

În continuare, voi prezenta secvențe din două lecții în

care s-a utilizat metoda mozaicului. Din desfășurarea activităților lipsesc conținuturile referitoare la obiective, metode, strategii, resurse, prezentând, mai jos, doar părțile din lecții în care s-a folosit metoda.

ACTIVITATEA I:

PASĂREA CIUDATĂ

I. Activitate în grupul casă

Fiecare elev primește textul *Pasărea ciudată*, pe care îl va lectura. Membrii grupului primesc numere de la 1 la 4. Fiecare membru al grupului va primi câte o fișă expert cu două întrebări, după cum urmează:

Nr. 1: Unde s-a născut Aurel Vlaicu?

Cine a transformat în realitate visul lui Aurel Vlaicu?

Nr. 2: Ce înclinații avea de mic copil?

Unde a sfârșit Aurel Vlaicu?

Nr. 3: Unde a studiat marele Vlaicu?

Cine l-a ajutat să construiască primul avion?

Nr. 4: Ce a demonstrat Vlaicu prin zborurile sale?

Ce sentimente nutrește poporul român față de acest pionier al aviației?

Individual, fiecare membru al grupului răspunde la întrebările primite.

II. Activitate în grupul de experti

Se formează grupul de experți. Toți cei cu numărul 1 vor forma grupul de experți numărul 1 și așa mai departe până la numărul 4. Fiecare grup va avea un moderator.

Se discută fiecare întrebare și se aleg răspunsurile cele mai bune. Se formulează în scris răspunsurile la întrebări, care sunt notate de fiecare membru al grupului de experți.

III. Activitate în grupul casă

Fiecare elev revine în grupul casă. Experții în ordinea fișelor de expert prezintă răspunsurile. Membrii grupului pun întrebări, iar expertul răspunde și pune la rândul lui întrebări. Fiecare grup casă pregătește un material.

IV. Activitate cu întreaga clasă

Învățătorul reamintește răspunsurile grupurilor de experți.

Întreaga clasă va povesti în scris textul folosindu-se de ceea ce au lucrat în clasa (eseul). Fiecare participant va scrie cu ce a contribuit la această lecție pentru buna desfășurare a activității.

Extensii

Elevii vor primi temă pentru acasă să realizeze un poster .

ACTIVITATEA II: **Condeiele lui Vodă**, după Boris Crăciun

Elevii din clasă se vor împărți în șase grupe de câte patru elevi.

I. Activitate în grupul casă

Membrii grupului primesc numere de la 1 la 4. Fiecare membru va primi câte o fișă cu un fragment pe care trebuie să-l povestească oral și să formuleze idee principală. Individual, fiecare membru la grupului scrie ideea principală din fragmentul pe care îl are de lucrat.

II. Activitate în grupul de experți

Se formează grupul de experți. Toți cei cu numărul 1 vor forma grupul de experți numărul 1 și așa mai departe până la numărul 4. Fiecare grup va avea un moderator. Se discută fiecare fragment, ideile formulate și se alege ideea cea mai bună pentru fiecare fragment.

III. Activitate în grupul casă

Fiecare elev revine în grupul casă. Expertul povestește fragmentul și prezintă ideea principală. Membrii grupului pun întrebări, iar expertul răspunde și pune la rândul lui întrebări. Se asamblează cele patru idei, realizându-se planul de idei.

Condeiele lui Vodă

-planul de idei-

*Meșterul Lemnaru și câțiva țărani
lucrau în zi de sărbătoare.*

*Boierul află de condeiele
meșterite de țărani.*

*Țăranii explică boierului rostul
condeielor.*

*Mircea cel Bătrân are încredere în
țărani.*

IV. Activitate cu întreaga clasă

Învățătorul reamintește planul de idei alcătuit de grupul de experți. Întreaga clasă va povesti în scris textul folosindu-se de planul de idei realizat de experți. Fiecare participant va scrie cu ce a contribuit la această lecție pentru ca activitatea să se desfășoare mai bine.

Extinderi

Elevii vor primi ca temă pentru acasă să realizeze povestirea la persoana I.

Aplicând această nouă metodă, am constatat că predarea devine un proces prin care elevul este ajutat să-și îmbogățească cunoștințele, să-și restructureze ideile pe care le are dar nu printr-o activitate pasivă ci una activă. El pune întrebări, caută răspunsuri, învață concepte noi, argumentează, iar învățătorul (profesorul) va fi cel care are responsabilitatea ca în final, învățarea să fi deplină și să corespundă obiectivelor fixate.

Învățarea prin cooperare ajută, în cadrul colectivului, la rezolvarea conflictelor, la promovarea unor reguli de comportament bazate pe respect, prin întărirea sentimentului egalității și dezvoltarea relațiilor interpersonale.

Concluzii

Utilizând aceste metode pe parcursul unei perioade mai lungi de timp, am constatat următoarele:

lecțiile devin interesante, activ – participative;

elevii participă efectiv la procesul învățării, nu mai sunt pasivi, fiecare are de rezolvat o sarcină în cadrul grupului;

stimulează exprimarea opiniilor, ideilor și soluțiilor personale;

favorizează imaginația, creativitatea și gândirea critică; crește semnificativ randamentul școlar;

cultivă armonia socială și șansele egale, fiecare elev din cadrul clasei este valorizat și se dezvoltă autonomia educației în învățare.

Implementarea gândirii critice în actul educațional permite dobândirea de către elev a unor capacități, care mai târziu poate realiza înțelegerea și producerea unor raționamente autentice, devenind un participant activ la viața comunității.

Aceste strategii de învățare prin colaborare sunt eficiente pentru că se exersează variante diferite de dezvoltare a gândirii.

BIBLIOGRAFIE:

1. Vasile Flueraș - *Teoria și practica învățării prin cooperare*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005;
2. Vasile Flueraș - *Paideia în gândirea critică*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj – Napoca, 2003;
3. Ion Neacșu - *Metode și tehnici de învățare eficientă*, Editura Militară, București, 1990, pag. 291-297;
4. Mihaela Voinea, *Tehnici de învățare prin cooperare*, Ed. Universității „Transilvania”, Brașov, 2011,;
5. Voinea Mihaela, *Gândirea critică și școala postmodernă*, Ed. Universității „Transilvania”, Brașov, 2010.

<cuprins>

MAGIA SĂRBĂTORILOR

PROFESOR DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ MARINA SIMA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MELCHISEDEC ȘTEFĂNESCU” GÎRCINA

Fulgii puri de nea plutesc din nou așternându-se gingaș și amintindu-ne că a venit momentul în care trebuie să arătăm mai multă bunătate și dragoste celor din jurul nostru. Totodată ei vestesc și apropierea sărbătorilor magice când speranța prinde aripi iar dorințele năzuiesc spre a deveni realitate. Apropierea acestor sărbători frumoase stârnește din nou în sufletele tuturor emoție și bucurie dar și dorința de a arăta semenilor mai puțin norocoși că cineva le este alături.

Înnobilăți de aceste sentimente și purtați pe aripi nevăzute spre generozitate și altruism, elevii Școlii Gimnaziale „Episcop Melchisedec Ștefănescu” Gîrcina și ai Școlii Gimnaziale Bodești și-au exprimat dorința să le fie aproape copiilor de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Alexandru Roșca din Piatra Neamț. Astfel încât surpriza să fie potențată, aceștia au ales ca zi a bucuriei sărbătoarea mereu specială a Sfântului Ierarh Nicolae. Știind că

Moș Nicolae, așa cum este cunoscut de toți copiii, este așteptat mereu, elevii cu suflet cald și îmbujorați de emoție și-au asumat rolul de mesageri ai darnicului Moș în acest an și au produs o mare bucurie copiilor cu dizabilități.

Copiii au reușit să mobilizeze persoanele din jur astfel încât au colectat o sumă de bani din care au cumpărat mici daruri. Mesagerii bucuriei, purtând în suflete sentimente calde și încercați de sentimente noi, au împărțit micile cadouri gazdelor. Însă, dincolo de aspectul material i-au încântat pe aceștia prin oferirea unui program artistic.

Elevii Școlii Bodești, cu sprijinul Doamnei Director Niculina Pușcașu și îndrumați de cadrele didactice Oana Dogariu (profesor de Limba Română) și Bogdan Voicu (învățător) au încântat copiii de la Centru și și-au demonstrat talentul actoricesc prin interpretarea scenetei Crăciunul în lume. Micii actori au reușit să se transpună în totalitate și să creeze în

încăperile anoste o atmosferă magică, plină de speranță și veselie.

Pentru a potența așa cum se cuvine sentimentele ce se zămislesc în sufletele tuturor odată cu venirea sărbătorii Nașterii Domnului, elevii Școlii Gîrcina sprijiniți de Doamna Director Maria Ionașcu și îndrumați de profesorii Marina Sima (profesor de Limba Română) și Laura Juverdeanu (profesor de Limba Franceză), au vestit sosirea sărbătorilor cântând cu glasurile lor cristaline colinde și au arătat celor prezenți costume tradiționale din zona Cuejdiu.

Vizitând sălile de clasă în care învață copii de la Centrul Școlar Alexandru Roșca, elevii au descoperit cu surprindere cât de mult au fost așteptați de către copiii de acolo și au legat mici prietenii cu aceștia.

Încărcați de emoție și bucurie, elevii participanți au promis că se vor reîntâlni în semestrul al II-lea dar și că vor păstra vie în memorie această zi.

[<cuprins>](#)

DRUMUL PRINTRE CĂRȚI

PROFESOR MIHAELA APARASCHIVEI
 ȘCOALA GIMNAZIALĂ „I. GERVESCU” SĂVINEȘTI

„...a recomanda o carte e un act de maximă răspundere și de mare intimitate [...] e de preferabil, prin urmare, să nu te pronunți decât când cel care te întrebă e, pentru tine «o carte deschisă».”

(Andrei Pleșu, **Cele 100 de cărți?**, în vol. **Cărțile care ne-au făcut oameni**)

Se discută foarte mult despre lectură în ultima decadă. Și-a făcut treptat loc printre subiectele controversate de ordin cotidian. Emițătorii s-au diversificat la rândul lor. Dacă înainte chestiunea privea în special pe cadrele didactice și pe părinți, eventual o bunică, un unchi, un prieten, astăzi toată lumea își dă cu părerea. Reacțiile sunt diverse: dilemă, confuzie, anxietate, entuziasm, patimă, retorism. Se dau verdicte irevocabile, se fac prognoze și diagnoze, se acuză și se scuză.

Este inutil să mai enumerăm toate beneficiile acestei activități specific umane. Ele pornesc de la simple abilități de comunicare, atingând coordonatele fundamentale ale personalității individului: intelectul și trăirea estetică.

De ce este cititul o practică sporadică? Cauzele pot fi diverse: educația școlară, pregătirea părinților, lipsa timpului sau a resurselor financiare, interesele tânărului, societatea, tehnologizarea excesivă, neimplicarea sau implicarea insuficientă a tuturor cadrelor didactice, programa învechită, lipsa unei comunicări adecvate cu elevii pentru a observa preferințele acestora. În privința ultimului aspect am avut o experiență extraordinară care mi-a modificat perspectiva de atragere spre lectură. De la copii am aflat că ei resping multe texte din listele de lecturi pentru că nu înțeleg realitățile descrise, întâmplările și psihologia personajelor. Societatea noastră a evoluat foarte mult. Totodată, și-au făcut loc în existența tinerilor trăiri noi de ordin afectiv, mai intense, chiar tulburătoare. Există un

alt spirit al veacului care a modificat gustul pentru lectură.

Cum îi putem ajuta pe elevi să stabilească o legătură durabilă cu CARTEA? Înainte de a răspunde la această întrebare, trebuie să fim realiști. Este utopic a crede că îi vom determina pe toți să citească, mai ales ceea ce consideră părintele, cadrul didactic a fi util formării tânărului.

Așadar, în primul rând, e necesar să ne cunoaștem elevii, să empatizăm cu ei, să-i ascultăm, să fim deschiși propunerilor. În felul acesta vom descoperi dacă sunt pregătiți să pornească pe drumul lecturii, ce interese au, ce le putem recomanda. În al doilea rând, să retrăim etapa propriei formări ca cititor. Vom descoperi că am avut, de multe ori, aceleași nemulțumiri, neînțelegeri, frustrări față de carte, mai ales dacă am fost obligați să luăm contact cu ea. Nu în ultimul rând, dacă vrem să le formăm deprinderea de a citi, trebuie să fim inventivi, dispuși „să ne jucăm” cu aceeași seriozitatea a copiilor.

În felul acesta, cu răbdare și perseverență, cred că vom câștiga câțiva cititori pasionați care, la rândul lor, vor atrage alți colegi în universul cărților.

Ideea unor activități de lectură au existat încă de prin primii ani de învățământ. Îmi amintesc de câteva încercări la clasă de a-i motiva pe copii. Însă nu am perseverat. După ce m-am titularizat la Școala din Săvinești, am realizat doi ani la rând un parteneriat cu Biblioteca instituției și cu Centrul de Documentare și

Informare. Doamna bibliotecară Rodica Blaga mi-a fost alături de la început. Din păcate, am eșuat în fiecare an în a duce la capăt proiectul. De ce?

În primul rând, listele de cărți propuse conțineau aceleași titluri pe care elevii le respingeau cu tărie. Autorii erau studiați și la clasă. Probabil asociau scrierile cu interminabilele evaluări. Primul pas a fost să introduc noutăți, opere cu teme care să-i atragă (adolescența, romanul aventură, romanul de dragoste, lumi fantastice/fantasy, universuri științifico-fantastice, dramaturgie). Nu m-am limitat doar la beletristică. Le-am adus în atenție și texte nonliterare (articole din ziare sau reviste, reclame, știri, documentare, pagini de jurnal). I-am ascultat și așa am aflat că circulau de la unul la altul câteva cărți contemporane („Jurnalul unui puști”, „Însemnările unei puștoaice”, „Amurg”, „Jurnalele vampirilor” etc.). Le-am inclus printre altele, cât să-i „momesc”.

În al doilea rând, doar impunându-le niște titluri despre care nu știam foarte multe sau de care nu îmi mai aminteam nu ajuta la nimic. Așa că un alt pas pe care l-am făcut a fost să mă apuc de citit. Volume mai vechi sau mai noi, cărți ale copilăriei mele sau abia răsărite m-au făcut să retrăiesc stări de altă dată, m-au încântat sau m-au îngrozit. De vreo trei ani citesc, cu mici excepții, literatură pentru copii. Doar parcurgând „cot la cot” cu ei ajungi să le fii mai aproape, să îi faci să te respecte. Îmi amintesc de reacția lor când le-am mărturisit că citesc „Amurg”.

A treia problemă era când și unde. Deși ni s-a impus să acordăm o oră pe săptămână lecturii în cadrul lecțiilor, este foarte greu. Programa, dificultățile de la clasă, cerințele pentru evaluările semestriale, anuale sau de final de clasă a VIII-a mă obligau să sar peste ora respectivă. În plus, dacă pe unii îi captivam, pe ceilalți îi vedeam plictisiți. Nu era încurajator. Am trecut în spațiul C.D.I., încercând să implic întreaga clasă în activități. Era foarte obositor, mai ales dacă existau „combatanți” ai cărții sau ai educației, în general. Mai mult, se simțeau obligați să vină, să stea peste program. Pe de altă parte, aveam câțiva elevi atrași de lectură, citeau, însă situația nu îi valorifica deoarece eu încercam să-i stimulez cu forța pe cei neinteresați. În cele din urmă, m-am concentrat doar pe cei care iubeau cartea. De ce să nu îi duc mai departe pe acest drum, să devină mai întâi lectori eficienți și, cu timpul, lectori competenți?

În sfârșit, dificultatea esențială era motivația. Cum îi motivez? E de ajuns nota? Nu doream să apelez la un șantaj permanent. În felul acesta nu aveam o satisfacție. Plăcerea de a citi nu trebuia condiționată de notare. Apoi, am descoperit că se implică în activități dacă li se stârnește curiozitatea, dacă li se permite să-și exprime opinia, să facă ei propuneri și mai ales dacă primesc recomandarea de la alți colegi.

Aceștia au fost pașii care au stat la baza creării, din luna octombrie 2012, a Cercului de lectură. Întâlnirile au loc vinerea, de la ora 14 sau 14:20 la Centrul de Documentare și Informare. Elevii participanți sunt grupați pe două nivele: clasele V-VI și clasele a VII-a (anul acesta școlar nu predau la clasele a VIII-a), alternând săptămânal. Astfel, fiecare nivel are la dispoziție două săptămâni să parcurgă anumite titluri. Pare

surprinzător, dar mulți reușesc să o facă.

La prima întâlnire am stabilit, de comun acord, un Regulament. Am mizat pe lipsa de obligativitate, dar pe implicare, asumarea sarcinilor și perseverență pentru cei care participă. De asemenea, am insistat pe discuții libere, pe sarcini de lucru inedite, pentru a combate plictiseala, pe respectul acordat celorlalți. Nu în cele din urmă, urma să dăm importanță informațiilor culturale, educative, evitând banalitatea, mondenitățile, știrile de senzație. Cea dintâi activitate de la cerc a reprezentat o dezbatere pe tema cărții. Am împărtășit experiențe, simpatii și antipatii pentru anumite scrieri.

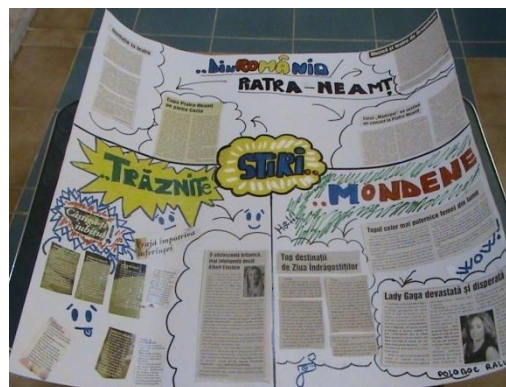
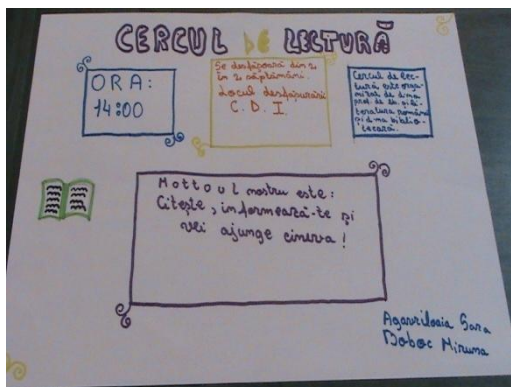
Următoarea temă i-a atras foarte mult. Pentru cei mai mici am propus Puștiul modern, iar celor de la a VII-a, Adolescența. Am dorit să-i fac mai întâi să vorbească despre ei, relaționând cu ce citiseră (se regăseau în anumite personaje?, trăiseră experiențe asemănătoare?, îi încercaseră sentimente comune?). Am adus în discuție și anumite valori pe care orice scriere ar trebui să ni le transmită (am avut aici în vedere în special romanul „Jurnalul unui puști” pe care elevii îl citesc, dar din care nu desprind nimic folositor formării lor).

Treptat activitățile de la cerc s-au diversificat. Am încercat să-i surprind tot mai mult. I-am grupat în funcție de titlurile citite cu scopul de a îi antrena în mini-concursuri, în realizarea unor materiale pe baza cărților (hărți, colaje, desene, interviuri, reclame, anunțuri). Am mizat pe creativitatea lor, invitându-i să se transpună în ipostaza de scriitori, să schimbe cursul aventurii, să aducă protagoniștii în alte decoruri, să redacteze o pagină de jurnal din prisma unui personaj. Dacă intervenea monotonia, propuneam o altă activitate gen jocul de rol,

mimarea unei situații, „bătălia cărților” (de ce o carte ar fi mai interesantă decât alta), „telefonul fără fir” (să pornească povestirea de la cineva din grupă și să fie continuată, oral, de către ceilalți). În schimb, niciodată nu treceam peste a-i solicita să folosească ceea ce au citit și să împărtășească situații asemănătoare din viața lor. Elevilor le place foarte mult să fie surprinși, să fie antrenați și mai ales să fie ascultați. Cărțile îmi dau cele mai multe idei. Mi le notez, chiar și pe cele mai năstrușnice și încerc să le pun în practică. Doamna bibliotecară Rodica Blaga mă sprijină foarte mult, de la sfaturi până la pregătirea materialelor. De cele mai multe ori își prelungește vinerea programul pentru noi după ora 16.

Rezultatele sunt surprinzătoare. Dacă la început aveam câțiva elevi, acum numărul lor e mai mare. Mi se întâmplă ca înaintea unei întâlniri să îmi spună alți copii că vor să vină. Inima îmi crește când îi aud. Oricum, cei care nu se țin serios de treabă renunță sau se ambiționează și se pregătesc mai bine, citind, pentru că sunt excluși de la activități sau sunt ridiculați de colegi. Mai nou, ne-am făcut un grup pe Facebook unde am postat poze de la cerc și se antrenează să posteze informații culturale, educative (urmarea unei teme cu specific).

Împlinirea cea mai mare o ai când vezi că sămânța aruncată de tine a ajuns în pământ bun și începe să dea roade. Uși de oboseală, de alte neajunsuri și te bucuri că elevii se deschid, te apreciază, te înconjoară cu simpatie și respect. Și dacă se întâmplă ca, după ce au finalizat ciclul gimnazial, să te întâlnești cu ei și să-ți mulțumească pentru efortul depus în a-i determina să citească, este o motivare să te dedici în continuare acestei profesii, să treci peste obstacole și să nu te bați de la drumul formator prin lumea cărților. <cuprins>

LOCUL MENTORULUI ÎN SISTEMUL ROMÂNESC DE INDUCȚIE A PROFESORULUI DEBUTANT

PROFESOR PETRUȚA LOSTUN
COLEGIUL NAȚIONAL „CALISTRAT HOGAȘ” PIATRA NEAMȚ

În urmă cu un an a fost declanșat un proces amplu și riguros de recrutare a profesorilor-mentori. Corpul mentorilor a fost alcătuit, cel puțin formal, dar la distanță în timp de la realizarea acestui organism profesional, se poate constata nefuncționalitatea lui. S-ar putea deduce că nu s-au găsit o formulă acceptabilă sau un loc potrivit în sistemul de învățământ românesc pentru un nou mod de a realiza inducția cadrelor didactice debutante, respectiv nu s-a găsit locul și rolul mentorului în programul de inducție.

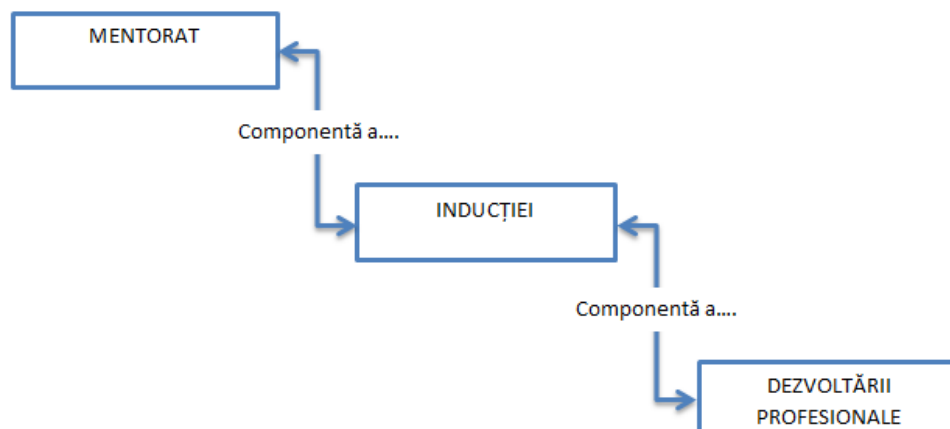
Folosindu-mă de informațiile la care am avut acces prin participarea la programul de formare *Induction and Guidance of Newly Appointed Teachers* (Inducție și orientare pentru profesorii nou-angajați), program desfășurat în perioada 1 – 8 iulie 2012 în Belgia, și utilizând o parte dintre resursele informaționale puse la dispoziția noastră de instituțiile organizatoare (University of

Amsterdam, Graduate School Child Development and Education, Olanda – inițiator și Katholieke Hogeschool Brugge-Ostende, Belgia - gazdă), doresc ca, prin articolul de față, să aduc câteva argumente în favoarea îmbunătățirii căilor de realizare a inducției profesorilor tineri prin activități de mentorat. Îmi propun ca, în cele ce urmează, să analizăm comparativ sistemul românesc de inducție a profesorilor debutanți cu modelul european promovată de programul de formare amintit și să desprindem câteva concluzii care ne-ar putea fi utile pentru a construi o imagine corectă a ceea ce ar putea sau ar trebui să fie inducția și mentoratul pentru profesorul debutant din școala românească.

Pentru început, este necesară operarea unei distincții între inducție și mentorat, întrucât cei doi termeni nu sunt sinonimi și confuzia dintre ei este incorectă. Inducția este un întreg proces, mai precis un proces

cuprinzător, coerent, de susținere a dezvoltării profesionale a profesorilor nou angajați. Acest proces este organizat de școală și are ca obiective formarea, susținerea și menținerea cadrelor didactice tinere, integrarea lor fără probleme într-un program de formare continuă.

Mentoratul este o acțiune, este ceea ce fac mentorii. Un mentor este o persoană a cărei funcție de bază este aceea de a sprijini un profesor debutant. În mod obișnuit, ajutorul oferit de mentor este pentru "supraviețuire" și nu acoperă în întregime ideea de învățare profesională continuă cu potențial de a conduce la formarea unui profesor eficient, complet. Mentoratul nu este inducție, este doar o componentă a unui proces de inducție, acea componentă care asigură raportarea corectă a tânărului la instituția de primire și la beneficiarii direcți ai activităților educaționale.

Mentoratul este un element, poate cel mai important, al unui program de inducție, cu condiția ca acesta să fie bine integrat pe aliniamentul viziune – misiune – structură, așa cum este acesta definit

de instituție. Pentru ca un mentor să fie eficient, el trebuie să fie utilizat în combinație cu alte elemente ale procesului de inducție și, asemenea, este necesară pregătirea

lui în acord cu misiunea și viziunea sistemului educațional.

Un model de inducție format din patru sisteme integrate de sprijin este reflectat în tabelul de mai jos:

Sistem	Mentor	Expert	Egali	Auto-reflecție
Sprijin oferit	Profesional Personal Social	Profesional	Profesional Personal Social	Profesional Personal
Obiective	Stimularea învățării profesiei; Crearea unui mediu sigur pentru învățare; Socializarea în interiorul comunității școlare.	Asigurarea dezvoltării profesionale a cadrelor didactice tinere; Extinderea cunoștințelor și competențelor de predare.	Crearea unui mediu sigur pentru învățare; Împărtășirea de răspunsuri / soluții pentru preocupări și provocări comune / similare.	Promovarea meta-reflecției asupra celor învățate; Promovarea profesionalismului; Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de învățarea pe parcursul întregii vieți; Corelarea învățării inițiale cu învățarea permanentă.
Actori relevanți	Formatori experimentați potriviți.	Experți în predare (de exemplu din instituțiile de formare inițială și continuă pentru profesori).	Alți profesori debutanți; Profesori cu experiență; Alți colegi.	Profesori începători.
Activități	Exersare / Antrenament; Formare; Consiliere; Coordonarea intervențiilor la nivel de instituție.	Seminarii; Diferite cursuri; Materiale suport; Resurse informaționale pentru domeniul de competență și pedagogice; Ghiduri.	Rețele interșcolare; Întâlniri față în față; Comunități virtuale de profesioniști; Feedback colegial. Predarea în echipă; Co-predarea.	Observații și feedback asupra predării; Evaluare colegială; Sistem de înregistrare a experiențelor, reflecțiilor – sub formă de jurnale, portofolii.
Condiții de realizare	Compatibilizarea atentă a perechilor debutant-mentor Mentorul trebuie să împărtășească aceeași viziune asupra programului de mentorat propus de manager și să sprijine realizarea lui; Existența unei coordonări la nivel de instituție; Facilitarea activităților desfășurate de mentor (program de lucru compatibil, volum de muncă rezonabil, identificarea căilor de motivare / recompensare; Sprijinirea activităților de formare pentru mentori.	Accesarea ușoară a expertizei externe; Abordarea va fi nedictatorială și necritică, atribuirea de etichetări nefiind permisă.	Reducerea volumului de lucru în vederea alocării unui spațiu temporal suficient pentru colaborare și schimb de experiență.	Reducerea volumului de lucru pentru a crea răgazul necesar pentru reflecție; Stabilirea unor standarde în raport cu care să poată fi autoevaluate performanțele individuale și progresele înregistrate.
Observații	În funcție de nevoile instituției și de situația concretă, inducția ar putea fi optimizată prin implicarea mai multor mentori		Se poate suprapune peste programul de mentorat dacă resursele acestuia au fost epuizate	Poate fi parte componentă a unui program național de evaluare care să permită

(spre exemplu: profesori de aceeași specialitate, profesori de specialitate diferită, specialiști pe anumite domenii educaționale).

fără a se obține rezultatul dorit sau dacă pe anumite segmente de activitate acest program nu este destul de eficient.

atingerea statutului complet de profesor. Poate fi parte componentă a politicilor instituționale de personal.

© European Commission 2010

Succesul unui program de inducție de acest fel presupune îndeplinirea unor condiții preliminare:

- Existența unui suport financiar adecvat;
- Definirea clară a rolurilor și responsabilităților tuturor persoanelor implicate,
- Cooperarea dintre diferitele elemente ale sistemului;
- O cultură instituțională axată pe învățare și pe managementul calității.

Pentru succesul unui program de inducție, reținem ca importante următoarele 3 condiții:

- Programul de inducție trebuie să fie **extensiv, cuprinzător**: abordarea inductivă eficientă va avea un grad ridicat de structurare, va fi riguroasă și serios monitorizată. Rolurile persoanelor implicate (responsabilii de resurse umane, manageri, formatori, mentori) vor fi definite clar.
- Inducția va cuprinde **pregătirea profesională**: un program eficient de inducție se va concentra pe învățarea profesională și va genera creștere și profesionalism pentru debutanții beneficiari. Programul de inducție este considerat o fază sau o parte din procesul de învățare pe durata întregii vieți, proces care implică numeroase alte componente.
- Inducția implică o politică a **colaborării**: grupurile de lucru colaborative vor fi concepute, stimulate și acceptate ca parte a culturii predării. Acest gen de

colaborare presupune existența unor experiențe și practici comune, utilizarea unor instrumente similare și a unui limbaj comun între colegi. Profesorii nou veniți trebuie tratați ca și egali.

Dintre cele 3 condiții precizate, cea care are o acoperire bună în școala românească este condiția referitoare la **pregătirea profesională**. Sub forma examenelor pentru obținerea gradelor didactice, a examenelor de recrutare a personalului didactic, prin consilierea acordată de profesorii metodiști pe durata inspecțiilor premergătoare examenelor de grad, pregătirea profesională, în bună parte teoretică și în destul de mică măsură practică, este acoperită în sistemul de inducție folosit la noi. Intervenția metodiștilor în activitatea unui cadru didactic tânăr nu corespunde însă întru totul unei consilieri, pentru că implică evaluare - sub forma calificativelor, notelor, adică este finalizată destul de frecvent cu o etichetare.

Se observă, de asemenea, o anumită lipsă de coerență între formarea inițială a tânărului, formarea continuă și activitatea efectivă a acestuia la catedră. Perfecționarea prin procedura gradelor didactice lasă neacoperită relația dintre tânărul cadru didactic și nevoile concrete, așteptările efective ale instituției sale și ale elevilor. Examenele de perfecționare menționate se raportează mai curând la un model general de școală sau de elev și nu fac referire în niciun fel la specificul comunității în care funcționează instituția de primire a tânărului profesor, la așteptările sau nevoile concrete ale elevilor și ale instituției sale.

În ceea ce privește **colaborarea**, s-ar putea considera că această condiție este realizată în școala noastră prin intermediul

schimburilor de experiență la nivelul comisiilor metodice. Însă, privind cu sinceritate, aceste activități au o componentă formală bine reprezentată. Raportările de tipul șef-subordonat care apar între noul angajat și reprezentanții conducerii sau responsabilii comisiilor metodice pot induce un anumit formalism în abordarea tânărului. De asemenea, vom remarca faptul că – în cadrul acestor schimburi de experiență – se apelează la metode care implică destul de des evaluări sau atribuirea de etichete sub formă de calificative. Or evaluările sunt excluse din ideea de consiliere sau de colaborare. Se mai întâmplă ca, dintr-o toleranță și o subiectivitate care apar adesea în definiția umanistă a "colegialității", erorile individuale să nu fie supuse unei analize oneste, să nu se reflecte în evaluările formale corect și să se ajungă la fixarea lor ca și comportamente admise.

Dacă vom face referire și la cele 4 elemente implicate de sistemul de inducție prezentat în tabel, vom observa că cel mai bine reprezentat în sistemul de inducție din școala românească sunt **experții** (managerii instituției, metodiști, profesori universitari, inspectori școlari) – toți cu rol de evaluatori. Un loc important îl ocupă în sistemul actual românesc și **grupurile de egali**, prin contactele socio-profesionale informale din cadrul instituției. E adevărat că acestea au potențialul de a determina reflecții și concluzii cu efecte comportamentale pentru profesorul fără experiență, dar contactele cu grupurile de egali sunt conjuncturale, depinzând într-o măsură mult prea mare de "șansa unei întâlniri fericite", de personalitatea și experiența colegilor care determină influență asupra tânărului.

În ceea ce privește **autorefecția**, nu pot decât să sper că ea subzistă în comportamentul autoreglator al oricărui cadru didactic,

dar voi remarca, totuși, că prin intervenția unui mentor, activitățile de reflecție ar fi mai bine orientate către aspecte cu adevărat importante pentru construcția unei cariere didactice. Mentorul ar trebui să fie figura centrală a unui program de inducție, cel cărui îi revine sarcina de a oferi suport tânărului profesor în încercarea de a se dezvolta profesional, prin ajustarea

corectă la contextul instituțional concret.

Mentorul își vedește rolul tocmai în punctele vulnerabile identificate în inducția practică de sistemul de învățământ românesc: insuficiența încurajare și orientare a autorefecției, atitudinea non-evaluativă necesară unei consilieri eficiente, necesitatea optimizării conexiunii dintre nevoile și așteptările debutantului și nevoile și

expectanțele reale ale instituției.

Mentorul intervine în programul de inducție prin funcția lui de optimizare a integrării tânărului în viața comunității școlare de primire. Deocamdată, mentorul, ca și componentă, lipsește din procesul de inducție practicat de școala românească, dar sperăm că – în intervenția de față - am adus argumente pertinente în favoarea recunoașterii rolului său. [<cuprins>](#)

PARTENERIATUL DESIGN YOUR FUTURE ÎN ȚARA LUI CERVANTES

PROFESOR - METODIST CARMEN CORLĂȚEANU

CASA CORPULUI DIDCATIC NEAMȚ

În perioada 14-17 martie s-a desfășurat cea de-a șasea întâlnire din cadrul parteneriatului Leonardo da Vinci DESIGN YOUR FUTURE în localitatea Mota del Cuervo din provincia Cuenca. Aflat în cel de-al doilea an al derulării sale, proiectul finanțat de A.N.P.C.D.E.F.P. are ca obiectiv principal crearea unor proiecte noi între cei zece parteneri din cele opt țări implicate, cu scopul de a găsi

soluții pentru a reduce excluziunea socială a tinerilor. Au participat membri ai organizațiilor implicate, școli vocaționale, centre de formare, ONG-uri din Germania, Franța, Marea Britanie, Polonia, Turcia, Portugalia.

Întâlnirea de la Mota del Cuervo a avut pe agenda de lucru organizarea conferinței în cadrul căreia se vor prezenta rezultatele celor doi ani

de proiect la Berlin, în perioada 9-12 mai. Vor fi invitați decidenți politici, reprezentanți ai Agenției Naționale din Germania, un reprezentant al Comisiei Europene, membri ai Agențiilor de Ocupare a Forței de Muncă, participanți cu experiență în proiecte pentru tineret, sponsori, urmând ca toți aceștia să fie convinși că am gândit proiecte viabile care merită să fie finanțate.

Un alt punct important de pe agenda de lucru a întâlnirii a fost discutarea viitorului proiectului DESIGN YOUR FUTURE, în condițiile în care

acesta se finalizează în luna august. După discuțiile purtate s-a luat decizia ca acesta să fie continuat cu o rețea partenerială Leonardo da Vinci la care

vor participa actualii parteneri, dar și parteneri noi într-un proiect care va aborda problema șomajului tinerilor din perspectiva educației non formale. Va fi

creată astfel o Academie a Tinerilor în care partenerii vor crea un model educațional care va fi ulterior pilotat în țările participante de către organizațiile partenere.

Nu în ultimul rând, s-a lucrat în echipe pentru finalizarea metodelor și instrumentelor dezvoltate în proiect pentru a motiva participarea tinerilor la programele propuse, acesta fiind unul din obiectivele proiectului.

Echipa care a reprezentat Casa Corpului Didactic a fost formată din prof. dr. Viorel Stan, prof. Gabriela Banu și prof. metodist Carmen

Corlățeanu, coordonatorul național al proiectului al coordonat la nivel european de Euro Schulle din Halle, Germania.

Programul de lucru a continuat cu activități culturale care ne-au permis să descoperim farmecul tradițiilor și simbolurile naționale ale țării lui Cervantes. Am avut ocazia să vizităm Muzeul Ceramicii, celebrele mori de vânt din secolul al XVI-lea care aveau să le înlocuiască pe cele cu apă din cauza secetei. Răspândite pe dealuri, morile ne făceau să credem că, dintr-un moment în altul, Don Quichote avea să-și facă apariția însoțit de Sancho Panza, pregătit să plece în satul alăturat în căutarea Dulcineei.

Împletirea armonioasă de istorie, cultură, respectul pentru tradiție ne-au făcut să simțim farmecul vieții la țară, satul spaniol reușind să păstreze autenticul pe care tehnica modernă doar îl servește fără să-l umbrească sau înlocuiască.

Am părăsit Mota del Cuervo relaxați, dar puțin cam triști să ne despărțim de eroii lui Cervantes, cu gândul la temele pe care le avem pentru conferința de la Berlin unde rigoarea germană ne va ancora în prezent.

[<cuprins>](#)

CURSURI DE LIMBA FRANCEZĂ ȘI ENGLEZĂ ÎN PORTUGALIA, ÎN CADRUL PROIECTULUI GRUNDTVIG NEW E-LEARNING PLATFORM FOR ADULT EDUCATION

Profesor metodist IRINA ELENA-ROXANA
Casa Corpului Didactic Neamț

În perioada 2011-2013 la Casa Corpului Didactic Neamț se desfășoară proiectul **New E-Learning Platform for Adult Education**, <http://www.nelpae.ro>, parteneriat pentru învățare din cadrul Programului Învățare pe tot parcursul vieții, sub coordonarea Asociației Culturale Europea Vaslui, în parteneriat cu Obrtnička komora Zagreb Udruženje obrtnika grada Zagreba Zagreb, Croatia, Kastamonu, Turcia, Centro Territoriale Permanente per l'Educazione degli Adulti Frosinone, Italia, Towarzystwo Miłośników Kujaw, Radziejow, Polonia, Agrupamento de Escolas de Vialonga, Portugalia, Dier Kärntner Volkshochschulen Klagenfurt, Austria.

Obiectivul general al proiectului îl reprezintă promovarea educației adulților la dimensiunea europeană prin realizarea unor noi alternative IT, învățarea limbilor străine

prin intermediul unei platforme și implementarea acesteia în toate instituțiile implicate în proiect din țările participante.

În perioada 7-11 aprilie 2013, a avut loc la Agrupamento de Escolas de Vialonga, Portugalia, cea de a treia reuniune din proiectul Grundtvig Learning Partnership **New E-Learning Platform for Adult Education (NELPAE)**. Din România au participat formatorii din cadrul proiectului de la Casa Corpului Didactic Neamț și de la Asociația Culturală Europea Vaslui.

În cadrul întâlnirii s-au organizat cursuri de formare pentru cursanți: Concepte de bază în utilizarea TIC, cursuri de: limba franceză, limba engleză, limba italiană și limba germană, nivel A1-A2 și workshopuri de formare pentru formatorii din proiect: limba franceză și limba engleză nivel C2-vocabular

specific activităților de formare pentru studiul limbilor străine. S-a utilizat software-ul de pe platforma www.nelpae3.ro, s-au însușit cunoștințe referitoare la utilizarea profesională a programelor MediaCope; ooVoo Audacity 2.0; Any Video Converter; Microsoft Web Apps new applications.

S-au dezbătut și aspecte organizatorice pentru activitățile care urmează să se deruleze mai departe în cadrul proiectului, au fost organizate viitoarele workshopuri online, reuniunea din Austria, modul de diseminare al activităților din proiect. Pe parcursul reuniunii au fost organizate și câteva vizite de studiu pentru o bună cunoaștere a limbii, culturii și civilizației portugheze.

[<cuprins>](#)

NELPAE Grundtvig Partnership 2011-2013 has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

ALHAMBRA-DESCOPERIREA ARHITECTURII ISLAMICE ÎN SPANIA

Profesor Elena-Roxana IRINA
Școala Gimnazială "Nicolae Iorga" Pîngărați
Școala Gimnazială Oanțu

Arhitectura islamică a fost în perioada imediat următoare. studiată în Spania, în Granada, de către echipa de proiect de la Școala Gimnazială Oanțu, în reuniunea de proiect din Roquetas De Mar-Almeria-Spania, derulată în perioada 15-19 aprilie 2013, în cadrul proiectului multilateral Comenius **ARCHITEACHING** (2011-2013), proiect premiat cu European Language Label în 2011.

Reuniunea a debutat cu prezentarea școlii, susținerea unui program cultural de către elevii țării gazdă, o vizită la Primărie-impozantă piesă arhitecturală, unde primarul a făcut o prezentare a orașului în care ne aflăm.

În zilele următoare s-a participat la workshopuri, în cadrul cărora s-au prezentat materialele lucrute până acum de fiecare țară, ca și produse finale în cadrul proiectului.

S-a lucrat la enciclopedia arhitecturii, precum și la stabilirea pașilor pentru concursul internațional care se va derula în cadrul proiectului,

Ziua specială a fost cea în care am intrat în contact cu arhitectura islamică în toată splendoarea ei, vizitând Alhambra din Granada, unul dintre cele mai importante monumente de arhitectură islamică. Acesta, împreună cu Marea Moschee din Cordoba sunt cele mai prestigioase dovezi ale prezenței musulmane în Spania din secolul VIII până în secolul XV. Alhambra este un ansamblu de clădiri într-o fortăreață care domină câmpia și orașul Granada, situat în fața un cartier popular și pitoresc, Albaicin. De acolo se văd vârfulurile înzăpezite din Sierra Nevada.

Printre aceste clădiri se află un palat maur care glorifică acest complex, precum și palatul baroc al lui Karl V. și o biserică ridicată pe amplasamentul unei foste moschei. Numele său vine din arabă, unde Qalat al Hamra care înseamnă literalmente "castelul roșu". Alhambra originează în intrarea în 1238 în Granada a primului suveran nasrid, Muhammed ben Nazar. Fiul său Muhammed al II-lea o va fortifica. Stilul nasrid atinge apogeul în secolul XIV, în timpul regilor Youssouf I și Muhammed al V-lea care ridică cele mai prestigioase părți ale edificiului, între 1333 și 1354. În ciuda dorinței Regilor Catolici de a șterge urmele Islamului din teritoriile recucerite de către creștini după căderea Granadei în 1492, palatul maur era atât de frumos încât nu a putut fi distrus și a rămas în folosință ca palat regal al acestora.

Planul de construcție al palatului este confuz. El se organizează în mai multe săli dreptunghiulare, parțial integrate în incintă, legate între ele prin vestibule și dispuse în jurul celor două bijuterii, curtea mirșilor (patio de los arrayanes) și curtea leilor (patio de los leones). Se poate vorbi mai degrabă de o artă a

decorațiunii decât de una arhitectonică. caligrafia, decorarea florală stilizată, și <http://ro.wikipedia.org/wiki/Alhambra>
Exteriorul este sobru, în timp ce motive geometrice.(sursa: [ra](#))
decorul interior este fascinant, bazat pe
trei componente ale artei arabe clasice:

[<cuprins>](#)

ARCHITEACHING Comenius Multilateral Project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

BIBLIOTECA VIE

PROFESOR ALINA-MIHAELA FOLTEA
COLEGIUL NAȚIONAL „GHEORGHE ASACHI”, PIATRA NEAMȚ

La sfârșitul anului 2012, COLEGIUL NAȚIONAL „GHEORGHE ASACHI”, Piatra Neamț, a împlinit 100 de ani de existență. Cu această ocazie, s-au desfășurat mai multe activități interesante, dar una dintre cele mai așteptate prin ineditul ei a fost BIBLIOTECA VIE. Această activitate a fost organizată de CENTRUL DE RESURSE ECONOMICE SI EDUCATIE PENTRU DEZVOLTARE (CREED) - (organizatori: Adrian Vașnic, Gozde Aslan, Akin Fatma, Simona Gherasim, Ramona Savu, Ionela-Gianina Vașnic) în parteneriat cu INSPECTORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI NEAMȚ și COLEGIUL NAȚIONAL „GHEORGHE ASACHI” din Piatra Neamț, profesorii organizatori Cleopatra Olaru și Alina-Mihaela Foltea.

Ineditul acestei întâlniri a constat în faptul că această activitate de educație nonformală a avut CĂRȚI reprezentate prin FIINȚE UMANE. Cititorii interesați au intrat într-un dialog permanent cu cărțile vii care le-au stârnit interesul.

Asociația CREED a pus la dispoziția școlii setul de reguli de organizare, cărți vii, voluntari care au

monitorizat și au implicat voluntari din COLEGIUL NAȚIONAL „GHEORGHE ASACHI”, chestionare, permisul de bibliotecă, lista de prezență, catalogul de prezentare a cărților. Durata activității a fost de 4 ore, iar organizatorii au urmărit păstrarea caracterului educațional al activității întreprinse.

Voluntarii COLEGIULUI NAȚIONAL „GHEORGHE ASACHI” care au îndeplinit rolul de carte vie au împărtășit cititorilor experiențe personale și au primit întrebări directe de la cititori. Titlul cărții trebuia să fie interesant, atractiv, scopul acestuia fiind de a stârni curiozitatea potențialului cititor. Astfel, titlurile cărților prezentate în cadrul acestei activități au fost: **My EVS Experience** (Fatma Akin), **Experiența mea SEV** (Fatma Akin), **How my hobby became my passion** (Gozde Aslan), **Imigrant cu acte în regulă** (Biniuc Dumitru), **Studentă în anul II** (Ildiceanu Loredana), **Istanbul, viața mea** (Gheorghiuță Ana-Maria), **Dansul - un hobby și în același timp o meserie** (Drîngu Andreea), **Pasiunea te înalță** (Busuioc Diana), **Ungaria** (Apetrei Ioana), **Tradiție în Moldova de răsărit - Paștele Blajinilor**

(Chirvas Olesea), **Voluntar cu Bac la mate** (Olaru Andreea), **Viața în internat** (Moisii Mihaela), **Cascata delle Marmore** (Lazăr Ioana Mădălina).

Cititorii care veneau la BIBLIOTECA VIE erau pregătiți să vorbească, să audă și să învețe, întrebările adresate cărților fiind foarte clare și, în principiu, confidentiale. Pe de altă parte, rolul de carte a fost susținut printr-o motivație foarte bună, deoarece împărtășirea propriei experiențe a avut drept scop călătoria imaginară într-o situație sau într-un loc despre care cititorul era interesat, devenind la sfârșitul dialogului cu CARTEA VIE, fascinat.

Rolul activității nonformale a fost de a da posibilitatea elevilor să comunice pe teme interesante, de a socializa într-un mod plăcut, de a împărtăși experiențe inedite și de a lega noi prietenii.

Activitatea desfășurată s-a bucurat cu adevărat de succes, atât în rândul elevilor, cât și al cadrelor didactice, ceea ce oferă certitudinea că această acțiune se va repeta.

<cuprins>

CONSILIUL ȘCOLAR AL ELEVILOR – ORGANIZAȚIE DEMOCRATICĂ

PROFESOR SAVA CRISTINICA-VIORICA
COLEGIUL TEHNIC „MIRON COSTIN” ROMAN

Adolescența se caracterizează printr-o serie de trăsături generale, specifice care condiționează și determină procesul de cristalizare a personalității tânărului. Căutând permanent modele, adolescentul devine critic, intolerant, uneori violent față de adulți dar și față de colegii lui. Își apără punctul de vedere chiar dacă nu este cel mai corect și uneori nu acceptă sfaturi mai ales de la adulți. Adolescentul este mereu în căutarea noului, se frământă din orice și vrea să se impună în fața celorlalți.

Familia trebuie să fie aproape de copil, să-l înțeleagă, să-l sprijine și să răspundă la întrebările care îl frământă. În anii petrecuți lângă familie copilul trebuie să-și formeze o părere despre viață, să discearnă ce este bine și ce nu, să aibă o atitudine pozitivă față de cei din jur, față de societate.

Școala, alături de familie trebuie să completeze formarea personalității copilului și să o definitiveze în perioada liceului. Familia și școala trebuie să încurajeze cooperarea, întraajutorarea, să prezinte disponibilitate adolescentului în realizarea unor activități școlare și extrașcolare.

Consiliul Școlar al Elevilor este o formă de organizare asociativă a elevilor și reprezintă un factor important al democratizării școlii, a relațiilor profesor-elev. Consiliul Școlar al Elevilor reprezintă interesele elevilor din învățământul preuniversitar de stat și privat din România la nivel local, județean, național. Acesta funcționează pe baza Ordinului MECTS nr. 4247/21.06.2010. Consiliul Elevilor este singura structură condusă, organizată doar de elevi, pentru elevi. Elevii care se implică în Consiliul Elevilor își formează calități de lider, abilități de viață, capătă experiență și își dezvoltă personalitatea specifică vârstei.

În acțiunile pe care le organizează și derulează, Consiliul Școlar al Elevilor trebuie să promoveze respectarea unor principii ale democrației, precum: principiul pluralismului, principiul separației puterilor în stat, principiului statului de drept, principiul egalității în drepturi și șanselor egale, principiul reprezentativității etc. Dezvoltarea personală a fiecărui tânăr se poate clădi solid numai pe principii etice și valori morale cum sunt: integritatea, loialitatea, respectul reciproc, pasiunea în ceea ce face, onestitatea, implicarea socială, dreptatea, egalitatea, toleranța, nediscriminarea, multiculturalismul, echitatea etc.

Modalitățile de acțiune ale consiliilor elevilor în școli sunt variate:

- realizarea unui parteneriat educațional cu unitatea școlară, elevii fiind încurajați să își exprime liber opiniile și interesele, să contribuie la luarea deciziilor pentru îmbunătățirea procesului instructiv-educativ;
- popularizarea în rândul elevilor a prevederilor regulamentului școlar și a celui de ordine interioară a unității școlare și respectarea lor de către elevi (Codul onoarei, identificarea problemelor disciplinare, a cazurilor de absenteism și abandon școlar, acțiuni comune cu profesorii și părinții pentru îmbunătățirea frecvenței la cursuri, prevenirea sau combaterea delincvenței juvenile);
- realizarea unor activități specifice pentru întărirea parteneriatului școală-comunitate-familie (participarea elevilor la lectoratele cu părinții, organizarea unor activități comune cu Asociația părinților pentru atragerea de fonduri, antrenarea părinților în activitățile elevilor pentru a crește gradul de implicare a lor în viața școlii etc);
- identificarea cauzelor care generează mediocritate școlară și derularea unor programe de sporire a

motivației în învățare (popularizarea elevilor cu performanțe școlare, instituirea unor burse școlare prin parteneriate cu mediul de afaceri sau societatea civilă, concursuri tematice, culturale, științifice, sesiuni de referate și comunicări științifice cu participarea unor personalități locale sau naționale, reviste școlare, concursuri tehnice sau economice care să stimuleze inventivitatea sau găsirea unor soluții practice la problemele reale ale comunității;

- festivități de premiere a elevilor cu rezultate deosebite la olimpiadele școlare, prin atragerea de fonduri din mediul de afaceri local;
- mediatizarea burselor, subvențiilor și a altor posibilități de recompensă a elevilor;
- informarea elevilor în legătură cu drepturile și responsabilitățile lor, așa cum rezultă ele din documentele internaționale și naționale; elaborarea de propuneri și amendamente legislative și organizatorice menite a le sprijini drepturile;
- realizarea de studii și sondaje de opinie în rândul elevilor referitoare la respectarea drepturilor și obligațiilor care le revin în unitatea școlară;
- organizarea de întâlniri între elevi și cadrele didactice din școală pentru discutarea anumitor subiecte de interes general;
- colaborarea cu reprezentanți ai societății civile, instituțiilor publice sau private, ai mediului de afaceri, O.N.G.-urilor, Cluburilor elevilor, Caselor de cultură, mass-mediei, pentru organizarea de proiecte și activități de informare, dezbateri publică, comunicare;
- realizarea de parteneriate cu instituții sociale, administrative, culturale și educative, precum: Consiliul Județean, Prefectura, Primăriile, Inspectoratul Județean de Poliție, Direcția Națională Anticorupție, Baroul, Tribunalul, Parchetul, Direcția de Sănătate

Publică, Penitenciarul sau alte instituții pentru derularea de acțiuni comune și activități extrașcolare menite să dezvolte comportamentul activ și atitudinea civică, nondiscriminarea, combaterea violenței și comportamentului delinvent, prevenirea și combaterea corupției, adoptarea unui stil de viață sănătos, concurența loială, munca în echipă;

- colaborarea cu Agenția Națională Antidrog, Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane, Spitalul Județean, Inspectoratul Școlar Județean pentru organizarea de discuții și forumuri pe tema violenței, consumului de droguri, fumatului, traficului de ființe umane, infracționalității în rândul tinerilor, abandonului școlar sau altor probleme legate de viața elevilor;
- realizarea de materiale informative despre societatea civilă, acțiunile școlare și extrașcolare organizate de către elevi;
- dezvoltarea și implementarea unor proiecte de educație civică non-formală și acțiuni comunitare care să contribuie la soluționarea unor probleme sau la influențarea politicilor publice locale sau centrale;
- realizarea de acțiuni cu scop caritabil prin strângere de fonduri și colectare de bunuri pentru categoriile defavorizate;
- desfășurarea de concursuri cu tematică civică, culturală, educativă, sportivă, de protecție a mediului, recreativă;
- organizarea unor evenimente de promovare a ideilor, proiectelor Consiliilor Elevilor prin artă: vizionări de spectacole sau filme educative, teatru școlar, expoziții de desene, colaje etc.;
- implicarea elevilor în activități de orientare școlară și profesională, de planificare a carierei, de cunoaștere a

situației de pe piața muncii și a perspectivelor de viitor;

- organizarea de tabere, excursii tematice, spectacole, baluri pentru promovarea și susținerea tinerelor talente din rândul elevilor sau petrecerea timpului liber;
- redactarea și editarea de reviste pentru elevi;
- realizarea și administrarea unui site și a unui forum de discuții al elevilor din școală;
- realizarea unor emisiuni cu tematică școlară în parteneriat cu unul din posturile de radio și televiziune.

Promovarea activității educative școlare și extrașcolare este o inițiativă europeană concretizată în recomandările Consiliului Europei, prin Comitetul de Miniștri, adresate statelor membre Uniunii Europene.

Principalele ținte vizând domeniul educativ și extrașcolar cuprinse în documentele de proiectare sunt:

- recunoașterea activității educative și extrașcolare ca dimensiune fundamentală a managementului educațional;
- permanenta actualizare a conținuturilor învățării și accentuarea dimensiunii educative a acestora;
- întărirea statutului activității educative școlare și extrașcolare ca sistem de dezvoltare personală;
- recunoașterea educației nonformale ca spațiu aplicativ pentru educația formală;
- profesionalizarea activității educative școlare, extrașcolare și extracurriculare prin multiplicarea programelor și proiectelor educative de cooperare internațională;
- creșterea vizibilității eficienței activității educative școlare și extrașcolare (prin prevenirea și reducerea fenomenelor antisociale, de

abandon școlar, absentism și analfabetism);

- formarea resursei umane în domeniul activității educative școlare și extrașcolare prin monitorizarea și evaluarea impactului acesteia în comunitate;
- întărirea parteneriatului educațional dintre unitățile școlare și organizațiile nonguvernamentale, în vederea responsabilizării tuturor factorilor sociali implicați în susținerea procesului de învățământ.

Bibliografie

1. Tatiana Vîntur, *Ghid metodologic pentru coordonatorii de programe și proiecte educative*, Editura George Tofan Suceava, 2010.
2. West, M. (2005), *Lucrul în echipă*, Editura Polirom, Iași.
3. *Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Elevilor*
4. Chirișescu, D., Teșileanu A. (traducere), *Fundamente ale democrației*, Editura Silex, 2005.
5. Jigău, Mihaela; Liiceanu, Aurora; Săucan, Doina-Ștefana și alții - *Prevenirea și combaterea violenței în școală. Ghid practice pentru directori și cadre didactice*, Editura Alpha MDN, Buzău, 2006 (sub egida UNICEF România).
6. Crețu, Carmen – *Psihopedagogia succesului*, Editura Polirom, Iași, 1997.
7. Mircea Agabrian, Vlad Milea, *Parteneriate școală - familie-comunitate*, Editura Institutul European, 2005.
8. Băban, A., 2001, 2003, *Consilierea educațională, Ghid metodologic pentru ora de dirigenție*, Editura S.C. Psinet SRL, Cluj- Napoca.

<cuprins>

CALITATEA EDUCAȚIEI

PROFESOR CRINA GABRIELA CĂRPUȘOR
COLEGIUL TEHNIC „MIRON COSTIN” ROMAN

Definiții și concepții

În Ordonanța de Urgență a Guvernului privind asigurarea calității educației, aprobată prin Legea nr. 75/12.07.2005, se definesc termenii:

Educația se referă la programele și activitățile de formare academică sau profesională inițială și continuă.

Calitatea educației este ansamblul de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia, prin care sunt satisfăcute așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate.

Creșterea competitivității, a expansiunii pieței și deopotrivă a globalizării, face ca asigurarea calității în învățământ să constituie un obiectiv major al Asociației Universităților Europene (EUA) în general, respectiv în învățământul preuniversitar în particular. Acest obiectiv a fost formulat în toate declarațiile și acordurile europene: Declarația de la Sorbona (1998), Declarația de la Bologna (1999), Mesajul de la Salamanca (2001), asigurarea calității devenind un factor major în determinarea competitivității și atractivității oricărei școli europene.

În consecință, **asigurarea calității este astăzi o opțiune fundamentală** pentru nivelul de standard european, privit în tot unitarul său, iar într-o societate bazată pe umanism, aceasta dobândește noi valențe prin **calitatea educației**.

Jacques

Delors, în calitate de coordonator al Comisiei Internaționale pentru Educație în secolul XXI, sublinia în Raportul către UNESCO faptul că, în confruntarea cu numeroasele provocări pe care i le rezervă viitorul, umanitatea vede în educație un instrument

indispensabil pentru a atinge idealurile păcii, libertății și dreptății sociale. La încheierea sarcinii sale, Comisia își afirmă convingerea că educația trebuie să joace un rol fundamental în dezvoltarea individului și a societății. În capitolul “Educația: utopia necesară”, Comisia nu vede în educație un remediu miraculos sau o formulă magică ce ar permite deschiderea porților spre o lume în care toate idealurile să poată fi atinse, ci ca pe unul dintre principalele mijloace disponibile pentru a cultiva o formă de dezvoltare umană mai adâncă și mai armonioasă, ducând astfel la reducerea: sărăciei, excluderii sociale, ignoranței, opresiunii și războiului.

Într-o perioadă în care politicile educaționale sunt profund criticate și, din rațiuni economice și financiare, nu mai constituie o prioritate, Comisia dorește să împărtășească unui număr cât mai mare de persoane convingerile sale, prin analizele efectuate, prin discuții și recomandări. Copii și tinerii de azi vor prelua ștafeta de la actuala generație de adulți care, fiind mult prea concentrată asupra propriilor probleme, uită de nobila lor misiune, uită că educația este și o expresie a afecțiunii noastre față de copii și tineri, pe care trebuie să-i primim cum se cuvine în societate, oferindu-le, fără rezerve, locul care le revine de drept – un loc în sistemul educațional, fără îndoială, dar și în familie, în comunitatea locală și națională. Atenție la vorbele poetului: “Copilul este tatăl Omului”!

Astfel, se impun:

- a) prestarea unor *servicii educaționale de calitate*, adaptate permanent nevoilor unei societăți bazate pe cunoaștere, în conformitate

cu noile tehnologii și cu necesitățile pieței forței de muncă;

- b) crearea unei *culturi instituționale* care să încurajeze implicarea întregului personal educațional și administrativ în adoptarea unei etici a îmbunătățirii continue a calității;
- c) *evaluarea permanentă și pe tot parcursul proceselor educaționale a calității*, depistarea neconcordanței cu standardele existente și corecția non-calității acolo unde aceasta a apărut;
- d) *dezvoltarea continuă a infrastructurii*;
- e) *împărtășirea unei dimensiuni europene în evaluarea calității* prin implicarea în proiecte și rețele internaționale de asigurare a calității în domeniul învățământului preuniversitar;
- f) *perfecționarea continuă a personalului didactic*

Tehnica predării: artă și știință

Existența unei legături strânse între cel care predă și cel care învață este esențială pentru desfășurarea procesului didactic. Evident, cunoștințele pot fi acumulate printr-o diversitate de metode, prin folosirea învățământului la distanță și introducerea tehnologiilor moderne în sala de clasă și-au dovedit în egală măsură eficiența. Cu toate acestea, pentru o largă majoritate de elevi, în special pentru cei care nu au ajuns încă să stăpânească abilitățile de a judeca și de a învăța independent,

profesorul rămâne un catalizator indispensabil. Cu toate că abilitatea de a învăța și a studia independent se dovedește cheie unei dezvoltări individuale permanente, această abilitate se manifestă numai după o perioadă oarecare de interacțiune cu un profesor sau cu un alt tip de mentor spiritual. Fiecare dintre noi își amintește de un profesor care l-a încurajat să muncească puțin mai mult, pentru a ajunge să rezolve până la capăt o anumită problemă. Există vreun om care, ajuns într-un moment al vieții în care se vede nevoit să ia niște decizii importante, să nu fie influențat măcar într-o oarecare măsură de ceea ce a învățat sub îndrumarea profesorului respectiv?

Activitatea profesorului nu se mărginește la transmiterea de informații sau de cunoștințe. Ea mai implică și modul de prezentare a acelor cunoștințe sub forma unor prezentări a problemelor în cadrul unui anumit context, precum și plasarea problemelor respective într-o anumită perspectivă, astfel încât cel care învață să poată face conexiunea între soluțiile găsite și alte probleme, într-un cadru mai larg. Relația dintre profesor și elev are ca scop dezvoltarea integrală a personalității elevului, punând un accent deosebit pe încrederea în sine. Din acest punct de vedere, autoritatea întruchipată de profesor rămâne întotdeauna una paradoxală, deoarece nu se bazează pe afirmarea puterii acestuia, ci pe recunoașterea benevolă a legitimității cunoștințelor deținute. Funcția deținută de profesor, cea de întruchipare a autorității, se va modifica probabil în timp, însă își va păstra esența, aceea de sursă a răspunsurilor la întrebările puse de elev în legătură cu lumea ca precondiție decisivă pentru reușita integrală a procesului de învățământ. În plus, în societățile moderne se resimte din ce în ce mai mult necesitatea ca procesul de predare-învățare să ajute la formarea judecății individuale și a simțului responsabilității fiecărui individ, astfel încât să le permită elevilor dezvoltarea capacității de a

anticipa schimbările din jur și de a se adapta la ele. Cu alte cuvinte, procesul educațional trebuie să ajute la dezvoltarea condițiilor pentru educația permanentă a individului. **Desfășurându-și** activitatea sub îndrumarea profesorului și menținându-se permanent în dialog cu el, elevul primește ajutorul de care are nevoie pentru a-și dezvolta capacitatea de judecare.

Atuul principal al profesorilor îl constituie exemplul pe care îl dau, curiozitatea, spiritul deschis și tolerant, disponibilitatea de a accepta ca afirmațiile lor să fie puse la îndoială și tăria de a-și asuma greșelile. În primul rând însă, ei trebuie să transmită dragostea de învățatură. Acum mai mult ca oricând, se simte nevoia unei reconsiderări a educației profesorului, pentru ca, prin aceasta, să se pregătească în viitor profesori care să dețină exact acele calități intelectuale și umane în măsură să faciliteze o abordare novatoare a tehnicii predării și a managementului educațional.

Calitatea profesorilor

Pentru a face față creșterii extrem de rapide a populației de vârstă școlară, în perioada 1970-1990 au fost angajați nenumărați profesori. De multe ori selectarea lor a trebuit să fie întreprinsă ținând seama de resursele financiare limitate și nu s-a reușit să se găsească întotdeauna candidați specializați. În multe cazuri condițiile de muncă ale profesorilor s-au deteriorat serios, în mare măsură din pricina lipsei de resurse financiare și de materiale didactice potrivite, dar și din pricina numărului excesiv de elevi dintr-o clasă. Atenția pe care o necesită elevii care întâmpină dificultăți serioase de ordin financiar sau social implică noi sarcini, pentru care profesorii sunt adesea insuficient pregătiți.

Importanța pe care o deține calitatea procesului de predare și, în consecință, importanța profesorilor nu poate fi suficient subliniată. Atitudinile

definitorii față de învățatură, precum și imaginea despre sine a celui care învață se formează în faza de început a educației elementare. În această fază rolul pe care îl joacă profesorul este crucial. Cu cât handicapurile pe care trebuie să le depășească copiii care vin la școală sunt mai mari - aici fiind vorba despre sărăcie, mediu social cu probleme sau deficiențe fizice, cu atât mai mari vor fi obligațiile profesorului. Pentru a fi eficienți, profesorii trebuie să se folosească de o rezervă impresionantă de talent și abilități pedagogice, precum și de calități specifice umane, complementare autorității, cum ar fi empatia, răbdarea și supunerea. Când primul profesor pe care îl are un copil sau chiar un adult este slab pregătit și prea puțin motivat, înseși temelile pe care se va clădi toată educația viitoare vor fi șubrede. Comisia Internațională pentru Educație în secolul XXI precizează în raportul său că reafirmarea importanței pe care o au profesorii în cadrul procesului de educație elementară și îmbunătățirea competenței profesorilor sunt sarcini care trebuie luate în discuție de toate guvernele lumii. Măsurile de care este nevoie pentru a selecta viitorii profesori dintre studenții cei mai motivați, pentru a le oferi o pregătire mai bună și pentru a-i încuraja pe cei mai buni dintre ei să preia cele mai dificile posturi trebuie să fie stabilite în raport cu condițiile specifice fiecărei țări. Însă, oricum ar fi, asemenea măsuri trebuie adoptate neapărat, fiindcă, fără ele, este puțin probabil că se va înregistra vreo îmbunătățire semnificativă a calității învățământului exact acolo unde ar fi nevoie de ea.

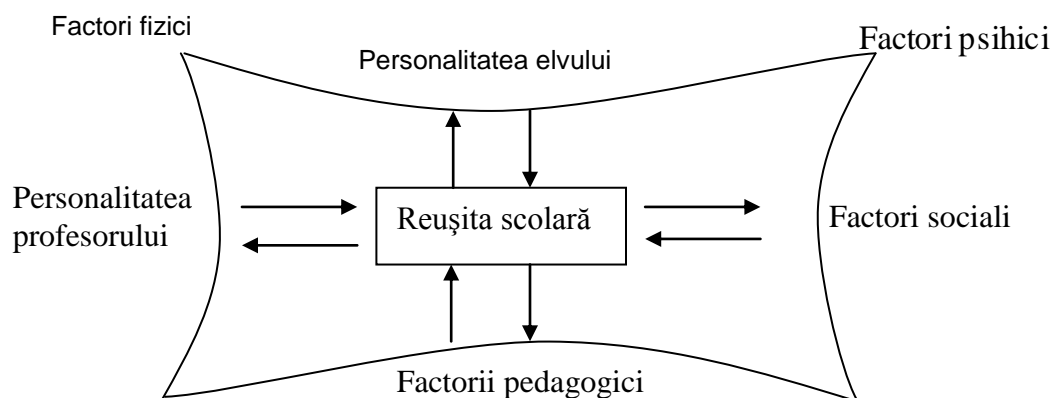
Astfel, îmbunătățirea calității și a motivației profesorilor trebuie să devină priorități ale tuturor statelor lumii. Unele dintre domeniile în care se pot face câțiva pași înainte sunt: selecția; educația inițială; calificarea la locul de muncă prin dezvoltarea programelor de continuare a studiilor în timpul activității profesionale, iar pentru a permite cât mai des accesul profesorilor la astfel de programe trebuie să li se asigure în special tehnicile de comunicare adecvate; formatorii profesorilor; supervizarea; organizarea învățământului (managementul); participarea unor persoane din afara

spațiului educațional; condițiile de activitate; materialele didactice.

Calitatea elevilor și factorii care determină reușita școlară

reușita preșcolară și care ne ducе indirect la eficiența învățării. Modelul prezentat are ca punct de plecare lucrarea lui Kulcsar.

O perspectivă interesantă ne oferă analiza factorilor care determină

Factorii care influențează reușita școlară

[<cuprins>](#)

EDUCAȚIA FAMILIALĂ CONTEMPORANĂ – CONFLICTE ȘI POSIBILITĂȚI DE REZOLVARE

ÎNVĂȚĂTOR METODIST DOMNICA VRÎNCEANU
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 RĂUCEȘTI

„Părinții tăi nu au fost întotdeauna plictisitori. Au ajuns așa pentru că au fost nevoiți să te hrănească, să-ți spele hainele și să-ți plătească partea la cheltuieli”.
(Bill Gates)

Aveți o opinie despre schimbarea notelor în calitative ?

Dacă ar fi să vă pronunțați, ați fi *pentru* sau *contra* înscrierii elevilor în clasa întâi la 6 ani, la școală ?

Aveți o poziție cu privire la impozite ?

Cum vi se pare ca actor *Adrian Paul* ?

Fiecare dintre noi are *reacții pozitive* sau *negative* față de anumite persoane, obiecte și idei din viața de zi cu zi. Aceste reacții se numesc **atitudini**.

Atitudinile sunt reacții *pozitive* sau *negative* față de diferite *persoane*, *obiecte* și *idei*. Nu sunt înnăscute, ci sunt învățate. Învățarea atitudinilor este o parte a procesului de socializare și se produce fie prin experiența directă cu obiectele sociale, fie prin interacțiunea cu ceilalți. Multe dintre atitudinile oamenilor sunt produsul experienței lor directe cu obiectele. E posibil ca multora dintre noi atitudinea față de un obiect sau o persoană din jurul nostru să ni se format când am intrat în contact cu el /ea. Experiențele inițiale, pozitive sau negative, cu un obiect sau persoană contribuie la formarea atitudinilor.

Un rol important în formarea atitudinilor pozitive îl are **educația**. Să ne gândim la un copil care are o *atitudine pozitivă* față de cei săraci, dar care nu dă o jucărie sau un alt obiect drag lui unui coleg sărac. De ce comportamentul său nu se află în acord cu atitudinea ? *Comportamentul* este influențat de educația pe care a primit-o în *familie*, de credința noastră despre ceea ce alții consideră că noi ar trebui să facem.

Dacă ne referim la școlarul mic, atitudinea pozitivă față de obiecte/persoane se formează treptat, iar în schimbarea atitudinilor negative un rol important îl au: *sursa care transmite informația, modul în care este formulat mesajul, dar și caracteristicile țintei* (receptorul). *Atitudinea de grijă și respect* față de obiecte sau persoane se formează în primii ani de viață, în familie. *Părinții sunt primii educatori ai copilului*. De aceea este foarte important ca ei să-și cunoască responsabilitățile și să dezvolte practici educative adecvate. Analizând relațiile *copil-părinte*, P.Osterrich așază la baza lor *atitudini esențiale extreme: acceptarea și neacceptarea*.

El identifică *neacceptarea* cu *supraprotecția, respingerea și întreruperea sistematică a oricărei activități efectuate de copil*. **Copilul neacceptat** de familia sa prezintă următoarele *caracteristici*:

- brutalitate, este pus pe ceartă;
- se joacă mai mult singur;
- nu e partener bun de joacă;
- se supără când pierde;
- este închis, necomunicativ;
- la școală nu are ce-i trebuie
- părinții cer învățătorilor/profesorilor să fie severi cu el;

Analizându-l, psihologii constată că el:

- ✓ se cramponează de adult;
- ✓ caută simpatia;
- ✓ face pe bufonul
- ✓ e șovăitor;
- ✓ are probleme cu pronunția;
- ✓ își reprezintă viitorul vag și confuz;

- ✓ are sentimente de frustrare;
- ✓ consideră mediul familiei ca fiind neprimitor;
- ✓ autoritatea părintească i se pare dură și ostilă.

Acceptarea este considerată premisa dezvoltării unor copii liberi. Copilul acceptat este, după E. Wattier, liber și creativ. El se caracterizează prin:

- ✚ originalitate și spontaneitate;
- ✚ preferă jocul de construcții și de imaginație;
- ✚ are autonomie și capacități de a se descurca singur;
- ✚ prezintă tendința de a se impune celorlalți, de a se situa în postura de conducător;
- ✚ dorința de a fi mai mare;
- ✚ capacitatea de a se apăra;
- ✚ o agresivitate exteriorizată;
- ✚ nivel de aspirații înalt și dorința de a înfrunta dificultățile;
- ✚ perseverență în urmărirea scopurilor;
- ✚ dezinteres pentru sarcinile indiferente;
- ✚ autoritate și putere de concentrare;
- ✚ individualitate puternică ce caută să se afirme.

Cine îi învață pe părinți cum să-și crească și să-și educe copiii?

Pentru epoca actuală, complexă și totodată dificilă, nu mai este adecvată educația parentală prin transmiterea modelului generației trecute, acest model nu mai corespunde cerințelor generațiilor de azi. Generațiile noi au nevoi educaționale diferite de ale părinților lor, atât la nivel global, cât și la nivel individual.

Ce trebuie să știe și să facă părinții pentru prevenirea insuccesului și recuperarea eșecului școlar ?

În primul rând să asigure un mediu familial favorabil, apoi să păstreze constant legătura cu școala, să trateze copilul cu seriozitate, venind mereu în întâmpinarea nevoilor sale, să folosească echilibrat și rațional sancțiunile sau recompensele. Copilul trebuie educat în spiritul considerației pentru munca noastră și a celorlalți semeni, îndrumat, supravegheat și controlat nu numai într-o perioadă de criză. Folosind metode stimulante: explicația calmă, dirijarea ponderată, exemplul pozitiv, îi formăm judecata critică (îl determinăm să înțeleagă diversitatea factorilor implicați și complexitatea personalității umane), îi cultivăm o atitudine favorabilă față de școală, profesori, elevi, discipline școlare.

Orice copil trebuie lăudat și încurajat pentru micile succese, cultivând perseverența în finalizarea unor proiecte personale, dar ținând cont de nivelul posibilităților sale intelectuale.

Suprimăm reacții de genul:

- „Dar eu nu mă pricep la istorie. Cum să-l ajut?”
- „Toată ziua stai cu capul în carte. Altceva n-ai de făcut?”
- „Asta-i treaba ta, nevastă”
- „Așa e el/ea slăbuț(ă) la minte și pace!”
- „Nu-i place matematica, n-am ce face”
- „Ai luat FB la geografie? Bravo! la banii ăștia”
- „Sunt nemulțumit de profesorul de ... Nu știu ce are cu copilul meu. E un zbir. Nu-l scoate din doi și trei”
- „Te-a întrecut până și ...”
- „Dacă nu vîi cu note mari, te snopesc din bătaie”;
- „Ai citit destul. Doar n-am să te fac popă”;
- „Mai lasă cartea aia și treci la treabă! Eu n-am citit atîta și tot am ajuns ...”;

Cum ajutăm părinții care ne solicită sprijinul ?

- ascultăm cu răbdare;

- discutăm cu sinceritate de ambele părți;
- ne păstrăm calmul și nu tragem concluzii pripite;
- reflectăm la ceea ce ni se povestește;
- arătăm interlocutorului (prin mimică) interesul pentru ceea ce spune
- învățăm din experiența celorlalți
- îi determinăm să recunoască când greșesc
- lăudăm inițiativele
- ne acceptăm reciproc și căutăm împreună soluțiile de rezolvare în cazul unor situații mai dificile
- oferim alternative de prevenire a conflictelor
- încercăm să-i determinăm să nu ia o atitudine pasivă sau chiar obstructivă la eforturile școlii

Greșeli și justificări frecvente manifestate în educația familială:

❖ Părinții nu-și rezervă timp pentru supravegherea, controlul și îndrumarea copilului invocând (pentru a-și liniști conștiința) oboseala, indispoziția, greutatele serviciului, stresul cotidian.

❖ Minorului îi este aplicat uneori un *tratament dur*: părinții reprimă violent orice fel de greșeală; amenință cu pedepse grele orice posibilă încălcare a unor reguli prestabilite; consideră bătaia „ruptă din rai”, aplicând-o cu ușurință oricând și oriunde, chiar în public; desconsideră, jignesc, ironizează, folosesc termeni vulgari.

❖ Își construiesc o falsă autoritate, bazată pe: corupere („Dacă vei învăța bine, îți voi cumpăra bicicleta”); sobrietate :

(„Îți interzic exteriorizarea ...”); complicitate în libertinaj.

❖ Aplică, prin imitație, fără să existe suficiente elemente analoge, scheme de educație folosite de alții. Apelează obsesiv la comparația

cu alți copii „reușiți”. În ciuda acestui comportament, susțin, chiar bravând, că își cunosc bine copilul.

❖ Îl tutelează continuu, fie prin dirijare, supraveghere, control sever, cicăleală răutăcioasă și alarmistă, fie prin răsfațare, permisivitate, hiperprotecție.

❖ Izolează copilul de influențele exterioare (îi îndepărtează prietenii, nu-i permit petecerea timpului liber în societate).

❖ Educația copilului este lăsată pe seama bunicilor.

❖ Confesiunile sincere ale copilului sunt împărtășite de către părinți unor prieteni sau cunoștințe.

❖ Părinții etichetează colegii care au rezultate mai bune decât ale copilului lor drept „tocilari”, iar profesorii sunt acuzați de subiectivism, incompetență sau rea-credință.

❖ Părinții își „spală rufele murdare” în fața copilului.

❖ Consideră că totul se rezolvă de la sine, prin propria experiență a fiecăruia, așa că se fac că nu se întâmplă ceva deosebit și nu întreprind nimic („Eu n-am primit niciodată educație, și totuși n-am murit sau n-am învățat în cele din urmă”).

Concluzii

Orice **problemă** devine mai ușoară dacă este discutată și analizată cu cineva. Părinții trebuie să știe că nu sunt singuri cu copilul lor și că pot solicita sfatul învățătorului/profesorului, altui educator/ părinte sau unui specialist/consilier.

lata câteva **sfaturi** pentru a-i crește, îngriji și educa mai bine pe copiii noștri:

✚ să deschidem ușa sufletului nostru pentru că fiecare copil merită ce este mai bun

✚ să le oferim dreptul de a fi înțeleși și sprijiniți când trec prin momente mai dificile;

✚ să ne gândim că oricât de cuminte și de bun este un copil, tot apar probleme;

✚ să fim sinceri cu noi înșine și vom găsi împreună soluții;

✚ să nu-i răpim timpul liber, obligându-l să facă meditații, ore de pian și limbi străine;

✚ să nu-i imităm pe alții în ceea ce privește petrecerea timpului liber;

✚ să-i ascultăm motivele sau scuzele, prin care explică eventualele întârzieri sau abateri de la programul zilnic;

✚ să nu-i dăm prea multe sarcini gospodărești sau să-l obligăm să stea cu frații mai mici;

✚ să oferim dragoste, sinceritate și sprijin necondiționat.

„Crezi că profesorii au fost niște duri? Așteaptă până vei avea un șef! Viața nu e cinstită – obișnuiește-te cu asta!”

(Bill Gates)

BIBLIOGRAFIE:

Craia, S. – „Teoria comunicării”, București, Ed. Fundației România de Măine, 2000

Popenici, Șt. – „Pedagogia alternativă”, București, Ed. Polirom, 2001

Bunescu G, Badea G. – „Educația părinților. Strategii și programe” E.D.P. București, 1997

*** Ședințele cu părinții

*** Consilierea și educarea părinților

**PROGRAMUL DE FORMARE CONTINUĂ
„CONSILIEREA ȘI ORIENTAREA ÎN CARIERĂ A TINERILOR”**

**PROFESOR-METODIST LĂCRĂMIOARA TINCĂ
CASA CORPULUI DIDACTIC NEAMȚ**

Piața forței de muncă, în continuă schimbare, determină o inadecvare între sistemul de învățământ și algoritmul cererii de personal calificat. Comportamentul uman este o hartă a dezvoltării personale și profesionale, dar și un răspuns la acțiunea mediului. Oricât ar vrea omul să-și păstreze neschimbate caracteristicile individuale, adecvarea la mediu va face ca acestea să suporte o continuă metamorfozare. Cu alte cuvinte, formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar are rolul de a sigura flexibilitatea dascălului, adaptabilitatea și învățarea pe tot parcursul vieții, acoperirea insuficienței bagajului de cunoștințe și abilități dobândite prin parcurgerea unor programe academice.

Planificarea viitorului unei persoane se bazează pe descoperirea potențialului care contribuie la adaptarea la diversele schimbări și solicitări, pe stimularea dorinței și a efortului de autocunoaștere, precum și

pe formarea deprinderii de a-și stabili scopuri clare, pe termen scurt, mediu și lung.

În ceea ce privește consilierea și orientarea în carieră a tinerilor, aceasta trebuie să aibă ca scop adaptabilitatea la schimbare, să-i angajeze în mod real în acțiuni și decizii concrete și să-i determine să participe la procesul decizional specific alegerii carierei, astfel încât integrarea socială să le ofere satisfacția alegerii și obținerea rezultatelor profesionale preconizate.

Consilierul școlar și dirigințele contribuie, prin proiectarea unor programe de consiliere în carieră, la identificarea deprinderilor și traseelor profesionale necesare dezvoltării în carieră a adolescenților și a tinerilor și îi pregătesc pentru depășirea situațiilor de tranziție care vor apărea de-a lungul carierei.

Opțiunea pentru o anumită carieră are ca fundament decizia, care reflectă raportul dintre potențialul individului și oferta mediului social și

este clădită pe ajutorul oferit de familie, școală sau personal specializat în domeniul orientării și consilierii în carieră, prin aplicarea de tehnici și utilizarea resurselor moderne de învățare, în concordanță cu etapa de vârstă și caracteristicile psihologice ale adolescentului sau tânărului.

Rolul consilierilor școlari și al diriginților este de a facilita formarea și dezvoltarea abilităților de management al carierei pe tot parcursul vieții, condiție sine qua non obținerii împlinirii umane.

Alegerea carierei este o înlanțuire de provocări, de probleme care necesită soluții, de luare a deciziilor, care se transformă în experiențe individuale. Procesul alegerii și deciziei în carieră evoluează în concordanță cu piața muncii, cu schimbările rapide din economia globală, cu dezvoltarea în ritm alert a tehnologiei. De aceea, trebuie să aibă ca rezultat atenuarea și reducerea semnificativă a neajunsurilor care

însoțesc pierderea temporară sau definitivă a locurilor de muncă.

Dificultățile întâmpinate în consilierea în carieră a adolescenților și a tinerilor pot fi atenuate și rezolvate, dacă persoanele abilitate să efectueze consilierea și orientarea în carieră își proiectează activitățile pe durata anilor de studiu din învățământul preuniversitar, sub forma desfășurării

de activități de formare a deprinderilor sau prin valorizarea cunoștințelor dobândite în urma experiențelor elevilor.

Consilierea și orientarea în carieră a adolescenților și a tinerilor are ca prioritate responsabilizarea acestora în clădirea propriului viitor. De asemenea, trebuie să diminueze și să elimine confuzia în luarea deciziei, angoasa

care însoțește asumarea unui angajament, conflictul cu persoanele conectate afectiv la viața lor. Explorarea, cu ajutorul exercițiilor, a prezentului și a trecutului unor persoane le oferă posibilitatea de a observa evoluția unor modele de carieră.

[<cuprins>](#)

EDUCAȚIE ON-LINE. E-LEARNING

PROFESOR AIDA ILIE

COLEGIUL NAȚIONAL "PETRU-RAREȘ" PIATRA-NEAMȚ

Din multitudinea de cursuri la care un profesor poate participa, dornici mai mult sau mai puțin de a afla noutăți din domeniu sau, pur și simplu pentru obținerea de credite, este și acesta, despre E-learning.

Există o mulțime de definiții date acestui concept, dar termenul a fost introdus pentru prima dată în 1998, de către Jay Cross, însemnând un învățământ electronic, ca o modalitate actuală de dezvoltare a educației, în concordanță cu descoperirile tehnologice (Iuliana Dobre – „Studiu critic al actualelor platforme de e-learning”, referat, 2010 – Academia Română), sau oferirea de educație, instruire sau învățământ cu ajutorul mijloacelor electronice, sau, de ce nu, un sinonim cu „online learning”, „web-based learning”.

E-learning-ul reprezintă un mod de învățare într-o lume virtuală, în care tehnologia cooperează cu creativitatea; ea presupune o instruire asistată de calculator, prin intermediul internetului, utilizând clase virtuale, table interactive, etc.

Ne punem firesc întrebarea: unde se pretează acest termen de e-learning? Oriunde, în orice domeniu ! Unul dintre avantajele acestei metode de studiu online constă în faptul că elevul petrece mai mult timp cu materialul și poate beneficia și de interactivitate.

Urmărind o prelegere a profesoarei Daphne Koller (profesor în cadrul Departamentului de Știință pe Calculator de la Universitatea Stanford), am fost impresionată de modul în care pune în evidență acest tip de învățare și de ce îl promovează așa mult.

Se încearcă în ultimul timp în universități, dar și în școli de top din lume să se ofere online, pe gratis, cursurile cele mai incitante, mai interesante; acest lucru se face nu doar ca un serviciu adus umanității, dar și pentru a observa cum învață oamenii. Poate multă lume se întreabă: dacă toate cursurile sunt gratuite, prezentate de cele mai mari „mini”, ce rost mai au școlile, universitățile?! Într-adevăr prin astfel de cursuri online se pot realiza baze de date despre cum sunt procesate cunoștințele, cum sunt absorbite, pe baza discuțiilor de pe forum între colegi sau, de ce nu, între cursanți și profesori sau asistenți, pe baza testelor, pe baza temelor de autoevaluare.

De ce s-a recurs la această modalitate de studiu? Deoarece se constată că global există mulți care nu au acces la educație, fie că fac parte din categorii sociale considerate defavorizate, fie din diverse alte motive ce țin de religie, de probleme de sănătate sau altceva. Chiar și pentru cei care reușesc să obțină o diploma universitară, oportunitățile, în sensul unor locuri de muncă bine plătite sau în domeniul în care și-au realizat studiile, nu se prea ivesc. Din sondajele făcute s-a constatat că doar puțin peste jumătate dintre absolvenți cu educație universitară lucrează în domenii ce solicită educația respectivă, aproape 22% lucrează în domenii ce nu corespund studiilor, 22,4% nu lucrează și doar 55,6% își găsesc de lucru corespunzător studiilor absolvite. Cei care au șanse mari de afirmare sunt cei care urmează licee și universități de top, deoarece nu au probleme în

găsirea unui serviciu bine plătit, dar pentru ceilalți, este mult mai greu, deoarece nu recuperează valoarea timpului și efortului lor.

Thomas Friedman spunea că „adevăratele progrese se petrec atunci când brusc devine posibil ceva ce e necesar cu disperare”. Ce poate deveni brusc posibil? S-a demonstrat la Universitatea Stanford, California, prin trei cursuri oferite de aceasta, gratuit, cu cei mai buni academicieni, oricui din lume, arătându-se astfel, că studenților le place să primească informație de cea mai bună calitate, la cel mai înalt nivel. De ce? Pentru că astfel se poate ieși din restricțiile sălii de clasă, obținându-se un conținut explicit pentru un format online, te poți elibera de monopolul orei de predare, poți împărți materialul în module scurte de câteva minute reprezentând concepte coerente unitare. Studenții pot parcurge materialul într-un tempo diferit care depinde de pregătirea anterioară, de cunoștințele sau interesele personale. Se poate ca unii dintre studenți să aibă nevoie de material preliminar, care este transmis la fel pentru toți, permițând studenților un curriculum mai personalizat. Totuși se știe foarte bine că studenții nu învață vizionând un film video, iar unul dintre cele mai importante aspecte ale acestui efort este că trebuie să se lucreze cu materialul pentru ca acesta să fie într-adevăr înțeles și însușit. Studiile realizate au demonstrat importanța exercițiului și eficiența acestuia. Nu toți cei care studiază sunt mereu cu gândul la ceea ce fac, sunt multe diferențe între cei care studiază. Dar acest mod de prezentare al cursurilor trebuie privit ca o experiență reală, în care cursurile

încep într-o zi prestabilită, cu lecții video reale, săptămânale, cu teme pentru acasă, reale, cu note reale, cu termen de predare al lucrărilor real. La sfârșitul cursului se primește un certificat care atestă parcurgerea unor anumite cursuri și acumularea unor anumite competențe, deprinderi.

Se pune un mare accent pe exercițiu. Sunt exerciții de auto-testare.

Ca aspect, conținutul formal este explicit, ce permite o aprofundare și, ca urmare, un model educațional pentru toți, un curriculum personalizat.

Se poate realiza o bază de date nemaipomenită de la fiecare temă realizată, fiecare postare pe forum de la mii de studenți din lume și atunci din culegerea unui număr enorm de date se poate observa care concepte sunt greșit înțelese, care metode sunt greșite, care strategii de învățare sunt mai eficiente; tu ca profesor, poți ajuta studenții să „repare” conceptele greșite.

În afară de bazele de date, se pot face reprezentări grafice din modul în care se răspunde la întrebări. Dacă multe răspunsuri sunt greșite se știe unde trebuie să aibă loc remedierea. De exemplu, într-o clasă de 30 elevi, dacă unul nu a înțeles lecția și astfel, nu a știut să răspundă cerințelor problemelor pe care le avea ca temă, acest lucru trece neobservat

– două răspunsuri greșite nu pare o ciudățenie, dar dacă, dintre mii de studenți ce urmează un anumit curs, câteva sute n-au reușit să dacă față cerințelor, acest lucru „sare în ochi”, apare un semn de întrebare și dorința profesorului de a clarifica ceea ce nu a fost clar. Se înțelege cauza de bază a înțelegerii greșite, iar profesorul poate trimite un mesaj remediind eroarea respectivă pentru fiecare elev în parte, de aici acea personalizare și chiar o oportunitate deoarece se oferă potențialul rezolvării problemelor mai vechi.

În lucrarea sa, B. Bloom (Educational Researcher – 1984) a discutat despre „Problema 2 sigma”, adică o comparație între trei grupe de studiu:

- primul grup care studia prin predare în clasă;
- al doilea grup, cu predare standard în clasă, dar cu însușirea materiei în paralel, unde studenții nu puteau trece mai departe fără să cunoască materia precedentă;
- al treilea grup, în care se folosea predare unu la unu, folosind un asistent.

În cazul ultimului grup s-a obținut o performanță de două ori sigma față de primul grup, adică acest al treilea grup, prin studiul față în față cu un asistent a realizat performanțe deosebite și în însușirea materiei, dar și în înțelegerea acesteia, dovedind și

multă creativitate. Pentru a trasa o astfel de curbă a performanței s-a considerat performanța medie ca referință, cea din clasa standard, și astfel, în cazul instruirii individuale peste acest prag se situează un procent destul de mare de cursanți. Dar, pentru că în educația actuală, chiar globală, nu ni se permite ca fiecare student/elev să beneficieze de un mediator personal, „rolul” acestuia este luat de calculator, smartphone. Un calculator nu „obosește” să arate același lucru de mai multe ori și nu se obosește să transmită aceeași temă de mai multe ori.

Mark Twain spunea că „Facultatea e un loc unde notițele de curs ale profesorilor trec direct în notițele studenților fără să treacă prin creierul niciunui.”, iar Plutarh „Mintea nu e un vas care trebuie umplut, ci lemn care trebuie aprins.”

Ce înțelegem noi de aici? Că în primul rând trebuie stărnită creativitatea, imaginația, priceperea de a rezolva probleme, discutând cu interlocutorii. Folosind învățarea activă, interacționând cu elevii, performanța se îmbunătățește la orice nivel; asta înseamnă implicare.

Educația este un drept universal, un drept uman fundamental, înseamnă o învățare pe tot parcursul vieții, înseamnă un val de inovație. <cuprins>

PROIECTUL DIDACTIC DIN PERSPECTIVĂ ACȚIONALĂ

PROFESOR GRAȚIA-ELENA PREOTEASA

COLEGIUL NAȚIONAL DE INFORMATICĂ PIATRA-NEAMȚ

După cum se știe un pas deosebit de important pentru didactica FLE l-a reprezentat apariția, în 2001, a Cadrului European Comun de Referință CECR prin care se puneau bazele pedagogiei de tip acțional, promovându-se totodată o nouă terminologie. Astfel se statuau denumiri de tipul: *co-acțiune socială*, *actor social*, *utilizator*

(pentru a-l desemna pe elev) sau *produs final* (ca scop de atins în cadrul unui proiect global).

A apărut însă drept urmare o suită de întrebări: cum poate fi evaluată și valorizată învățarea colaborativă, ce loc să se acorde competențelor transversale care trebuie mobilizate în cadrul acțiunii sociale sau cum se poate realiza un

proiect la oră astfel încât gramatica să nu fie marginalizată? În cele ce urmează, voi încerca să dau un răspuns prin ilustrarea unui proiect didactic centrat pe acest tip de pedagogie acțională, realizat în cadrul unui stagiu de vară Comenius, la Alliance Française din Bordeaux (Franța).

Alliance Française
BORDEAUX AQUITAINE

Grația Preoteasa
Daniela Ardelean

Titre du scénario

LA TOUR PEY BERLAND

Domaine: Histoire et patrimoine	Niveau: B1
Public: Elèves de lycée	Durée: 3 h
<p>Objectifs</p> <ul style="list-style-type: none"> - langagiers: comprendre le lexique de l'architecture du monument - socioculturels: découvrir la ville de Bordeaux à travers l'un de ses monuments historiques - socio-affectifs: éveiller l'intérêt pour l'histoire (le Moyen Âge) de Bordeaux 	

<p>Aptitudes (types de compréhension / de production) Compréhension orale Compréhension écrite Production orale Production écrite</p>
<p>Supports: Sites Internet http://www.pey-berland.monuments-nationaux.fr/fr/Berland http://www.editions.monuments-nationaux.fr/fr/le-catalogue/bdd/livre/713 http://www.bordeaux.fr/ebx/portals/ebx.portal?_nfpb=true&_pageLabel=pgPresStand&classofcontent=presentationStandard&id=33327</p>
<p>Description succincte: en utilisant des photos et sites Internet, les apprenants vont découvrir la tour Pey-Berland</p>
<p>Production prévue: visite de la Tour Pey-Berland</p>
<p>Critère(s) de réussite: à la fin de l'activité, les apprenant seront capables de présenter un monument historique et d'argumenter leur choix</p>
<p>Aides linguistiques en ligne: www.wikipédia.fr</p>
<p>Prolongements: réaliser un dépliant ayant des photos et des informations sur la Tour Pey-Berland</p>
<p>Variantes:</p>

Remarques:

Production prévue: rubrique essentielle car tout scénario comporte des tâches

Critère de réussite: se réfèrent à la production prévue

Supports: il s'agit toujours de sites Internet

Aides linguistiques en ligne: signalent des sites pédagogiques comportant soit des matériaux langagiers considérés comme des pré-requis, soit des exercices de vocabulaire ou de grammaire en lien avec les tâches. Ces „sous-tâches” seront proposées, en fonction du niveau des apprenants, en amont ou en appui du scénario.

Feuille de route

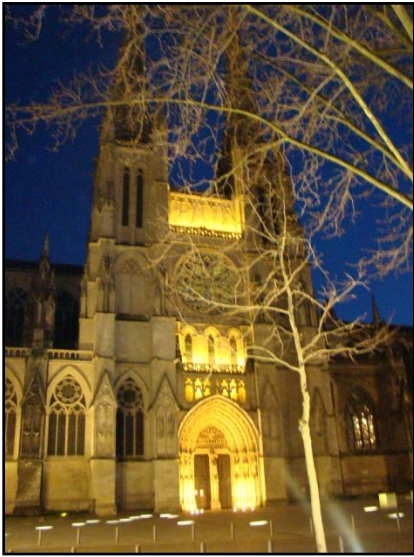
DECOUVREZ BORDEAUX DU HAUT DE LA TOUR PEY-BERLAND!

Introduction

Les élèves seront invités à découvrir des informations utiles sur le musée.

1. Cliquez sur le site suivant: et cherchez des renseignements pour connaître l'horaire et les tarifs du musée, après avoir regardé la fiche en PDF sur le même site.

2. Regardez les images ci-dessous et décrivez-les!

3. Puis repérez les éléments suivants: flèche, façade, clocher, statue, rosace.

4. Cliquez sur l'adresse suivante: <http://www.pey-berland.monuments-nationaux.fr/fr/Berland> et lisez le texte sur la Tour Pey-Berland pour répondre ensuite aux questions:

Où se trouve la Tour Pey-Berland?

- a. au centre-ville
- b. dans la place du même nom
- c. dans la place de la Comédie.

Quand a-t-elle été élevée?

Quelle est l'origine du nom de la Tour?

Combien de marches a-t-elle?

Comment s'appelle la statue colossale qui se trouve au sommet de la Tour?

5. Reliez les monuments à la ville correspondante:

<http://www.fr.wikipedia.org/wiki>

- a) Paris
- b) Bordeaux
- c) Târgoviște

la Tour Clocher
la Tour de Chindia
la Tour Eiffel

Alors, êtes-vous prêts à visiter la Tour Pey-Berland?

En prolongement, vous pouvez réaliser un dépliant explicatif sur la Tour et l'imprimer!

[<cuprins>](#)

GENEZA CONTRABASULUI

PROF. DR. FĂNEL GELU POJOGA

LICEUL DE ARTE "VICTOR BRAUNER"

Până în perioada renascen-tistă, compozitorii vestici au fost în mare parte interesați de muzica vocală. Dar la sfârșitul secolului al XI-lea a început să se dezvolte interesul pentru fabricarea și folosirea instrumentelor muzicale. În această perioadă, pionierii muzicii instrumentale au început să clasifice instrumentele pe grupe. În perioada medievală gama instrumentelor se limita la 3 octave, dar în renaștere aceasta a fost extinsă cu încă două. Până la sfârșitul secolului al XVI-lea grupele de instrumente au devenit din ce în ce mai bogate, ca de exemplu grupa violelor care conținea o gamă variată de instrumente, de la falset la *sub-contra-bas*, sau grupele de oboae sau trompete. Au fost, de asemenea, incluse basul și contrabasul.

Geneza contrabasului

Așadar, istoria contrabasului începe în secolul al XVI-lea odată cu

introducerea grupei de instrumente ce avea la bază vioara. Dimensiunile basului nu fuseseră încă standardizate, dar se făcuse deja o diferențiere a instrumentelor. Deși în această grupă predomina vioara-bas (violoncelul de azi, dar de dimensiuni mai mari), bașii aveau dimensiuni variate, variind între mărimea violoncelului și cea a contrabasului modern. Aceasta varietate de bași nu avea un nume propriu – toate aceste instrumente cu tonalitate joasă fiind numite viori-bas în Franța, viori mari în Italia sau *rabecaõn* în Portugalia. Alături de vioara propriu-zisă, basul a devenit din ce în ce mai popular datorită tonalității ce permitea să susțină muzica de dans a petrecerilor sau sărbătorilor din sate. Sunetul lui contrasta cu cel al „instrumentelor folosite pentru plăceri serioase și liniștitoare”, precum lăuta sau viola.

Încă din secolul al XVI-lea, regii francezi din familia Valois au deprins obiceiul de a invita pe cei mai buni violoniști din capitală pentru a cânta la balurile de la curte. La unul din aceste baluri s-a observat că instrumentele folosite erau viorile ținute la piept – o poziție preferată de violoniștii francezi care cântau muzică de dans – și o vioară-bas de dimensiuni destul de mari: căușul era poziționat mult mai jos față de găurile pentru sunet tocmai pentru a mări lungimea corzilor, lungime necesară pentru a diminua

distorsiunile cauzate de calitatea slabă a corzilor.

Bașiștii foloseau un suport special pentru a arcui toate instrumentele care erau prea mari pentru a putea fi ținute peste braț, precum violele și basul de mărimi diferite din grupa viorii. Până la jumătatea secolului al XVII-lea, se întâlnesc foarte rar instrumente din grupa viorii care să fie utilizate în aceeași poziție ca și vioara.

Prestigiul și repectul pentru instrumentele grupei viorii a fost dobândit în 1626, când muzicienii care utilizau instrumente de mărimi diferite și cântau la curtea regelui au format ceea ce s-a numit *Grande Bande* sau *Cele 24 de viori ale regelui*. Mersenne nota că un ansamblu de instrumente cu corzi putea să conțină până la 500 de viori diferite, deși chiar numai 24 dintre acestea erau suficiente și că „cei care le ascultaseră pe *Cele 24 de viori ale regelui* au declarat că nu mai auzisera ceva atât de încântător până atunci, astfel că acest tip de instrument era cel mai potrivit pentru muzica de dans.”

Multi prinți europeni s-au întrecut în organizarea activităților intelectuale și artistice în încercarea de a depăși moda ce începuse să înflorească la Palatul Versailles în timpul lui Ludvic al XIV-lea. Noua modă a instrumentelor din grupa viorii a fost descrisă de Roger North în *Memorii*:

„Trebuie să reamintesc că, după restaurarea regelui Charles II, metoda considerată deja învechită a fost

înlăturată, regele stabilind un aranjament de 24 de viori după modelul francezesc. Astfel că ea a devenit muzica obișnuită la curte și în teatre.”

Datorită lui Mersenne putem ști azi compoziția ansamblului (în 5 părți) de instrumente cu corzi: 6 viori propriuzise; 12 instrumente pentru vocile întremediere, 4 alto și 4 tenori, 6 bași pentru basso continuo și, în această secțiune, un al doilea bas, cu o tonalitate de o cincime mai jos, care era folosit ocazional.

În ceea ce privește încercarea de a introduce un nou sunet puternic de bas, Jean Rousseau (cânta la bas, a nu se confunda cu filozoful de aceeași origine franceză și cu același nume) spunea în 1687 că era imposibil să sune bine un concert în care acompaniamentul viorilor să fie de bază și să aibă o tonalitate prea redusă în intensitate.

Thomas Mace își accentua supărarea față de „o practică care era pur și simplu obișnuită” în zilele sale (1676) – punerea în comun a unor instrumente inegale precum violele și viorile dintr-un aranjament. „Vioara le va domina pe toate celelalte”, scria el, adăugând: „Cât de nedrept trebuie să fie să se cânte asemenea lucruri cu instrumente inegale sau chiar în număr impar! O vioară-bas mică și slabă în tonalitate și două sau trei viori!”

Contrabasul pe care îl știm noi azi a apărut când bazele instrumentelor din grupa vioarei au fost standardizate și când au dispărut modelele cu mărimi ciudate. Această standardizare a atras cu sine, în 1660 la Bologna, introducerea unor corzi cu argint, ceea ce a permis instrumentiștilor să folosească corzi mai scurte. Acest salt tehnologic a adus îmbunătățiri decisive

masivei vioare-bas, care a primit atunci o formă ce permitea instrumentistului o poziționare mai bună între genunchi. Cu un ton mai înalt, acest instrument mai mic și mai ușor de manevrat a fost numit „violoncel”. Descriș de Corrette ca o vioară-bas mai mică și mult mai agilă, violoncelul a început să-și înlocuiască predecesorul la Opera din Paris începând cu 1709, când a fost introdusă de Jean-Baptiste Stück.

Violoncelul era foarte puțin cunoscut în Germania la începutul secolului al XVIII-lea și în mare parte era utilizat de instrumentiști străini. Violoncelul este atestat pentru prima dată la curtea de la Dresda în 1707, unde a fost folosit de doi italieni și apoi la Leipzig în 1720.

În ceea ce privește apariția contrabasului spre sfârșitul secolului al XVII-lea, este interesant de menționat că în 1676 un producător italian de instrumente, Michele Todini, declara că el este primul care a fabricat contrabasul și l-a introdus în orchestrele de la Roma. Într-adevăr, avem acum certitudinea că, în forma modernă de azi, contrabasul nu a existat în cea mai mare parte a secolului al XVII-lea, și că toate celelalte instrumente au fost drastic adaptate. Astăzi este greu să ne dam seama ce a făcut exact ca o vioară-bas de mari dimensiuni din acea vreme să devină contrabasul de azi, deoarece instrumentele existente în acea perioadă au fost remodelate de-a lungul secolelor, iar acea trăsătură specifică poate să fi fost distrusă. Cu toate acestea, din desenele și picturile vremii se poate observa că gâtul scurt și gros al viorii-bas ce ieșea drept din „trupul” instrumentului a fost puțin înclinat pe spate, alungit și subțiat pentru a putea fi manevrat mai ușor.

Nu este deloc surprinzător că atât instrumente din grupa vioarei cât și violele au beneficiat de aceleași îmbunătățiri în ceea ce privește manufactura. Jean Rousseau (1687) spunea că violele-bas erau destul de mari și semănau foarte mult cu viorile-bas. Gâtul lor rotund și masiv forma un unghi mult mai mic decât violele de mai târziu pentru care francezii au găsit o metodă de a le înclina spre spate pentru a putea fi mânuite mai ușor în timpul concertelor.

Este posibil ca toate aceste schimbări să confere o putere crescândă unui instrument care era perfect în ceea ce privește energia. Fiind mult mai adaptat pentru a reda sunetul în afară decât pentru a-l menține în interior, acest instrument cu un impact ritmic mult mai mare aducea energie într-un ansamblu instrumental numeros. Datorită acestui nou rol al instrumentului – acela de a impune un ritm mai pronunțat – contrabasul a devenit indispensabil, insuflând viața în toate părțile orchestrei.

Dispariția violelor cu tonalitate joasă

Spre sfârșitul secolului al XVII-lea nu s-a mai acordat o atenție atât de mare violelor deoarece acestea nu mai puteau susține forța orchestrelor care erau din ce în ce mai mari și care se bucurau de un public din ce în ce mai numeros. În secolul al XVIII-lea, micile concerte din casele particulare sau de la palat au fost înlocuite cu spectacolele din sălile de concerte, iar locul violelor a fost luat de contrabas, care putea să acopere sala în întregime cu tonalitatea sa puternică. Așadar, noua modă muzicală a vremii a făcut ca acest instrument să devină popular.

În această perioadă, un avocat, membru al Parlamentului de la Paris, observa că această creștere în importanță a unor instrumente din grupa viorii nu mai putea fi oprită. În 1740 el a publicat un pamflet menit să apere poziția nefavorabilă a violei în favoarea viorii, care câștigase în importanță.

În încercarea sa de a deveni „regină universală”, vioara nu s-a mai mulțumit doar cu teritoriul Italiei, ci a încercat să „invadeze” și teritoriile învecinate. Ca urmare, „noua generație” a violei-bas a încercat să „completeze” împreună cu violoncelul și clavecinul.

Ca și contrabasul, violoncelul era un nou-venit în orchestră și de aceea Le Blanc îl descria ca pe un „amărât, urât de ceilalți și demn de milă, care avea să moară de foame, dar care acum se mândrește cu toată atenția pe care o primește de la cei care susțineau viola-bas”. Le Blanc situează activitatea instrumentelor noi în sala de concert de la Palatul Tuileries, care găzduia faimosul *Concert Spirituel*, prima instituție în care a avut loc un concert muzical instrumental pentru

care s-au plătit bilete în Franța anului 1725. Datorită acestui *Concert Spirituel* a început să se acorde o mai mare atenție muzicii franceze și, mai ales, instrumentelor. Aflată în pavilionul central al palatului această sală enormă (3 etaje) de concert avea 600 de locuri și măsura 16/19 m.

Viola-contrabas s-a dovedit a nu se potrivi perfect cu sunetul contrabasului în timpul concertelor în spații foarte mari. Pe de altă parte, pentru tonalitatea scăzută din orchestrele mici, violele erau considerate perfecte pentru o astfel de muzică dintr-un spațiu mult mai intim.

Le Blanc a deplâns situația violelor greu de arciuit: „soarta instrumentelor de cameră le va soate din săli și le va duce în pod”.

Dispariția ansamblelor tipice secolului 17 și noua orchestră Corelli a impus schimbări în ceea ce privește corzile care trebuiau acum să producă ritmul *marcato*. Acest lucru nu mai putea fi realizat cu ajutorul violelor, al căror rol era să aline, după cum spunea Jean Rousseau.

Violele cu tonalitate joasă erau perfecte pentru micile orchestre, dar nu

puteau concura cu sunetele puternice ale viorilor. Așa cum prevăzuse Le Blanc, violele nu au mai fost folosite în aranjamentele orchestrale ale secolului următor deoarece nu mai îndeplineau condițiile necesare. Câteva decade mai târziu violele și-au reluat activitatea pentru a readuce în prim plan stilul vechi al muzicii.

Epoca violei era acum pe sfârșite, așa că s-a încercat remodelarea unui număr mare de instrumente demodate după modelul instrumentelor din grupa vioarei:

„Se știe că Vuillaume a transformat cel puțin o violă Stradivari *da gamba* într-un violoncel și că a modificat o violă tenor de-a lui Stradivarius într-o violă obișnuită, înlocuind spatele rotunjit cu cel plat, așa cum fusese la origine. Vuillaume considera adesea că e necesar ca instrumentele demodate să fie transformate în instrumente cu care se putea lucra din nou.” <cuprins>

Bibliografie:

Paul Brun, „A New History of the Double Bass”, Paris, 2000

DREPT LA COPILĂRIE...

PROFESOR PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR MILUȚA CRISTAL

GRĂDINIȚA ȘCOLII GIMNAZIALE „NICU ALBU”

Anii de experiență mi-au conferit posibilitatea de a descoperi cum, copiii, pornesc în viață curioși și dornici să ajungă să învețe dar, după câțiva ani de școală, entuziasmul lor scade și acest lucru ar trebui să dea de gândit atât dascălilor, cât și părinților, dar și comunității în care aceștia trăiesc. Până și grădinița, cândva o pregătire prin joacă pentru școală, a căpătat de-a lungul timpului, un pronunțat caracter de competiție între copii. Poate ar trebui să ne gândim mai mult la pregătirea copiilor pentru viață, să-i ajutăm să devină adulți echilibrați sub toate aspectele, capabili să gândească cu raționament, să acționeze critic atunci când trebuie, să-i obișnuim să participe activ la viața comunității din care fac parte.

Activitățile desfășurate în prezent de copii sunt activități statice, profesorii și părinții sunt preocupați pentru pregătirea copiilor pentru teste, astfel încât nu le rămâne timp pentru activități pe care ei le consideră palpitate, cum ar fi: vizionarea de piese de teatru, spectacole, creații artistice, plimbări în aer liber.

De aceea, în atenția noastră rămâne, în permanență, antrenarea copiilor în activități în interiorul cărora să se desfășoare acțiuni care să le înlesnească comunicarea, să le

stimuleze interrelaționarea, să le formeze comportamente pozitive, să-i determine să fie mai buni, mai generoși și să producă bucurii celor din jur.

Astfel de activități pot fi proiectate cu succes în proiectele educaționale prin implicarea copiilor, părinților, instituțiilor de învățământ, instituțiilor de cultură, persoanelor fizice. Toate aceste activități fac parte dintr-un plan didactic general în care sunt implicați mai mulți factori, iar granițele dintre activități dispar. Așa, s-a născut ideea parteneriatului educațional intitulat “O sărbătoare de neuitat”, desfășurată cu prilejul zilei de 8 Martie 2013, activitate care le-a dat ocazia copiilor să exprimenteze lucruri inedite ce le-au marcat atât psihicul, cât și sufletul.

Implicarea copiilor și a părinților a fost una emoțională, deoarece prin versurile pe care le-au recitat pentru mame, nu au făcut altceva decât să stârnească emoții, sentimente și bucurii.

Ne-au fost alături parteneri speciali și anume: Biblioteca Județeană “G.T. Kirileanu” Piatra Neamț – gazda acțiunii, care ne-a pus la dispoziție Sala “Teatrul de Joacă pentru copii”. Aici, copiii grupei mijlocii, intitulată “Piticoții”, au susținut un spectacol de lumină și culoare în care au fost invitați, ca parteneri, Orchestra Facultății de Muzică “Gh. Dima” din Piatra Neamț. Împreună, copiii și studenții, au încântat și au umplut de bucurie inimile celor prezenți în sală. Și ca această activitate să fie cunoscută, ne-a fost alături o altă instituție parteneră, respectiv Casa Corpului Didactic Neamț. Acest lucru ne onorează pentru că, în felul acesta, simțim că activitățile noastre sunt mediatizate, lucru care aduce un plus de valoare muncii noastre, iar beneficiarii direcți sunt copiii și părinții acestora. Acest parteneriat funcționează încă din anul 2008 și sperăm că va continua să existe și în următorii ani. Desfășurarea acestor acțiuni a condus la activități educative menite să le formeze armonios personalitatea copiilor, să le dezvolte valorile morale, atrăgând lângă ei mai mulți factori educativi. Prin participarea directă cu copiii la viața comunității, la activități și acțiuni pe placul lor, nu facem decât să-i ajutăm să înțeleagă că, atunci când dăruiești iubire – ești iubit, când respecti - ești respectat și toate acestea pot fi cultivate în conștiința preșcolarilor doar prin participarea directă la acțiuni.

<cuprins>

Număr realizat de:

Profesor metodist Lăcrămioara Țincă

Profesor metodist Carmen Corlățeanu

DRAGI CITITORI,

Următorul număr al revistei ȘCOALA MODERNĂ va apărea în luna iunie, 2013. Revista poate cuprinde lucrări din diferite domenii, cum ar fi:

- management educațional;
- metodologii instructiv-educative;
- parteneriate și proiecte;
- alternative educaționale;
- școală, cultură și tradiție;
- sprijin, suport și asistență educațională și psihologică;
- cercetări, studii etc.

Materialele vor fi trimise până la data de 20 mai 2013, pe adresa alfa.ccdnt@gmail.com

Cerințe de tehnoredactare:

- Se trimit doar documente WORD, de maximum 3 pagini, denumite cu titlul lucrării;
- Font Arial nr. 10;
- Spațierea paragrafelor va fi de 1.0 rânduri;
- Textul trebuie să fie redactat obligatoriu cu diacritice și să conțină la final numele și titlul didactic al autorului, școala și localitatea la care predă acesta;
- În cazul în care au fost folosite surse bibliografice, în mod obligatoriu acestea trebuie precizate la finalul materialului

ȘCOALA MODERNĂ - publicație trimestrială editată de C. C. D. Neamț
Director: Lăcrămioara Secară
lacramioara.secara.ccdnt@gmail.com

Colectivul de redacție:

prof. metodist Elena -Roxana Irina- roxana.irina.ccdnt@gmail.com
prof. metodist Lăcrămioara Tincă - lacramioara.tinca.ccdnt@gmail.com
prof. metodist Gabriela Livia Curpănar - gabriela.curpanaru.ccdnt@gmail.com
prof. metodist Carmen Corlățeanu - carmen.corlateanu.ccdnt@gmail.com
prof. metodist Mioara Roșu- mioara.rosu.ccdnt@gmail.com
prof. metodist Mihaela Popa- mihaela.popa.ccdnt@gmail.com
bibliotecar Ana Macovei - ana.macovei.ccdnt@gmail.com

Adresa redacției: Piatra-Neamț, str. Petru Rareș, nr. 24, tel. 0233-223885
E-mail: alfa.ccdnt@gmail.com
ISSN 2069 -4504

**Responsabilitatea pentru conținutul materialelor publicate
revine exclusiv autorilor.**